Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 2[illegible] (6878) | 27 снежня 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Сустрэнем XVIII канферэнцыю ВКП(б) новымі вытворчымі перамогамі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:

Н. Гіршын.—Аб недысцыплінаванасці і нягодным стылі кіраўніцтва.

А. Грынблат.—Забываюць аб выхаванні маладых комуністаў.

Я. Івашын.—Пратаколы і рэчаіснасць.

АРТЫКУЛЫ:

С. Я. Раскін.—Выхоўваць вучняў у духу свядомай дысцыпліны.

Б. Бляхер.—Стаханаўская школа ля станка.

А. Мінькоў.—Камандзір вытворчасці.

І. Аўрунін.—Аб штатах і структуры гомельскіх прамысловых арцелей.

С. Фальковіч.—Замацаваць поспехі ў развядзенні кок-сагыза.

П. Сяргейчык.—Ефрэмаўцы Віцебшчыны.

А. Санталаў.—Нафта і вайна.

А. Первенцаў.—Расправа.

ЖЫЦЦЁ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ: Б. Яцэвіч.—Маладыя байцы загартоўваюцца ў паходах.

ЗА РУБЯЖОМ:

Зводка германскага камандавання.

Англійскія паведамленні.

Ваенныя дзеянні ў Албаніі.

Італьянская зводка.

Становішча ў раёне Барды.

Змест дагавора аб дружбе паміж Японіяй і Таі.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

Тэхналагічная дысцыпліна— закон вытворчасці

[illegible]очы нястомным клопатам партыі [illegible]коў, совецкага ўрада і асабіста [illegible] Сталіна наша соцыялістычная [illegible]васць аснашчана самай перадавой [illegible]снай тэхнікай. З кожным днём [illegible]хніка ўзбагачаецца новымі дасягненнямі, новымі адкрыццямі совецкіх людзей. [illegible] XVIII з'ездзе ВКП(б) таварыш [illegible] заварыў: «...з пункту гледжання [illegible] сучаснасці прамысловай вытворчасці тэхнікай, наша прамысловасць [illegible] на першым месцы ў свеце». [illegible] заключаецца ў тым, каб гэтай [illegible] авалодаць дасканала і прымусіць [illegible] усё, што яна можа даць.

[illegible]го каб скарыстаць велізарныя [illegible] сучаснай тэхнікі, неабходна [illegible] на вышэйшую ступень культуру [illegible] кожным прадпрыемстве. Без гэ[illegible] мыслім тэхнічны прагрэс.

[illegible]нейшыя станкі і машыны патрабуюць [illegible] новых прыёмаў работы і арганізацыі вытворчасці. Работа па-старынцы, [illegible] «на-вока» несумяшчальны з [illegible] перадавой тэхнікі. Неабходна [illegible] вытворчасць на аснове навуковых, на аснове дакладна распрацаванага тэхналагічнага працэса.

[illegible]цаць тую або іншую дэталь, вы[illegible] чыгун, сталь, тканіну, варыць [illegible] натужнымі дзедаўскімі метадамі [illegible]«ці» або па густу таго ці іншага [illegible] кіраўніка вытворчасці нельга. Трэба [illegible] захоўваць усе правілы вытворчага працэса. Парушэнне гэтых правіл [illegible] да пагоршання якасці прадукцыі, [illegible] браку, да зрыву вытворчай пра[illegible]ы.

[illegible]ліўыя адносіны да захавання [illegible]нага працэса праяўляюць на [illegible] «Комінтэрн». 19 лі[illegible] плавілася закладзе[illegible]ечы шыхта. У шкле паявілася [illegible]. Джурны шклавар тав. Шымчык [illegible] увагу галоўнага інжынера на гэта. [illegible] Адпак інжынер тав. Карпаў [illegible] што гэта звычайны выпадак [illegible]асці, не надаў яму належнага [illegible] і спакойна пайшоў з завода. У [illegible] аказалася 50 проц. тэхнічнага [illegible] далана 225 тыс. бутэлек і нанесла страты дзяржаве ў 25 тыс. рублёў. [illegible] светлілася, шыхта не плавілася з [illegible] недастатковай колькасці сульфату [illegible] і сульфат разлагаўся, расплаўляўся і транспарціруюцца ў адных і [illegible] агрэгатах, што выклікае забру[illegible] матэрыялу. За грубае парушэнне [illegible]най дысцыпліны, за адсутнасць [illegible] за складаннем шыхты інжынер [illegible]нят з работы.

[illegible] тэхналагічнай дысцыплі[illegible] віцебскай ільнопрадзільнай фабрыкі [illegible] Кагановіча. У выніку фабрыка [illegible] месяцаў гэтага года мела страт [illegible]70 тыс. рублёў.

[illegible] прадпрыемстве, аснашчоным [illegible] машынамі, якія патрабуюць [illegible] культуры абслугоўвання, даска[illegible] тэхнікі, яшчэ пануюць [illegible] мінулага, даюць сябе адчуваць [illegible] бескультур'я. Станкі, машы[illegible]лены, брудныя, бываюць ча[illegible] правзіва.

[illegible]рнік, які не заўважае бруду, не [illegible] за культуру на вытвор[illegible] патрабуе выканання тэхналагіч[illegible]л — груба парушае інтарэсы [illegible].

[illegible]ік-гаспадарнік павінен служыць [illegible] культурнасці і арганізаванасці [illegible] калектыва. Барацьбу за ўня[illegible]вай тэхнікі, за яе асваенне мо[illegible] толькі той кіраўнік, які ламае [illegible]жыўшыя дзедаўскія метады. [illegible] шлях перадавым людзям, сме[illegible]тарам вытворчасці, дапамагае ім [illegible] вучыць іх.

[illegible] вытворчай культуры вызна[illegible] толькі ўдасканаленнем тэхнікі. [illegible]чаецца і ўзроўнем большэвіцкай [illegible]ні вытворчасці, і ўзорным парад[illegible]лоўнае, свядомымі комуністычны[illegible]амі кожнага рабочага і работні[illegible]цы да працы, беражлівымі адносінамі да станкоў, інструментаў, сыравіны.

Совет Народных Камісараў Саюза ССР прыняў пастанову «Аб захоўванні тэхналагічнай дысцыпліны на машынабудаўнічых заводах». Пастанова вызначае цвёрды і непахісны парадак зацвярджэння і змянення тэхналагічных працэсаў вытворчасці ўсіх відаў машынабудаўнічай прадукцыі. Гэтая пастанова Соўнаркома, як і Указы Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня 1940 г., накіравана на далейшае ўмацаванне магутнасці нашай соцыялістычнай прамысловасці. Яна патрабуе рашуча пакончыць з саматужніцтвам, неразбярыхай, самавольствам, якія яшчэ маюць месца ў арганізацыі тэхналагічнага працэса на многіх прадпрыемствах.

Пастанова Соўнаркома СССР мае выключна важнае значэнне не толькі для машынабудаўнічых заводаў. Строгае захаванне зацверджанага тэхналагічнага працэса павінна стаць жалезным законам для кожнай фабрыкі і завода. Парушэнне яго трэба разглядаць як антыдзяржаўную справу, і дапусціўшыя парушэнне павінны з усёй строгасцю адказваць перад совецкім судом.

У авангардзе барацьбы за ўмацаванне тэхналагічнай дысцыпліны павінны стаяць партыйныя арганізацыі. Кантроль дзейнасці адміністрацыі трэба накіраваць па лініі дакладнага захавання правіл тэхналагічнага працэса.

Прыклады клапатлівых адносін да тэхналогіі, прыклады барацьбы за вытворчую культуру, за тэхнічны прагрэс паказвае партыйная арганізацыя магілёўскага скурзавода імені Сталіна. На гэтым прадпрыемстве партыйная арганізацыя ўсе сродкі партыйна-масавай і выхаваўчай работы накіравала на тое, каб забяспечыць выкананне вытворчага плана, высокую прадукцыйнасць працы, захаванне строгага тэхналагічнага рэжыма. Партыйная арганізацыя пачала барацьбу за высокую культуру вытворчасці з таго, што арганізавала курсы па павышэнню кваліфікацыі рабочых, майстраў, стварыла вялікі актыў рацыяналізатараў і вынаходнікаў, з якімі вядзе сістэматычную работу.

Клапаціцца аб умацаванні тэхналагічнай дысцыпліны, аб культуры вытворчасці абавязаны ўсе партыйныя арганізацыі і не толькі пярвічныя, але і райкомы, гаркомы і абкомы партыі. У гэтым заключаецца большэвіцкае кіраўніцтва прамысловасцю.

Тэхналагічны рэжым на фабрыках і заводах, зусім зразумела, не можа быць застыўшым, пастаянным. Тэхніка не стаіць на месцы. Яна з кожным днём развіваецца, ідзе ўперад. Разам з ёй змяняецца, удасканальваецца ўстаноўлены рэжым вытворчасці. Але ён павінен змяняцца ў арганізаваным парадку, без усякіх адсябяцін і самавольнічання. Новы тэхналагічны працэс павінен стаць законам таксама як і папярэдні метад. Трэба строга праследваць і ўсякую коснасць, кансерватызм, якія накіраваны супроць прымянення новага, больш рацыянальнага метада.

Пастанова ЦК ВКП(б) аб скліканні XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі выклікала новую хвалю палітычнага і вытворчага ўздыму мас. Працоўныя на многалюдных сходах, мітынгах, кіруючыся благародным імкненнем азнаменаваць дзень адкрыцця партканферэнцыі новымі перамогамі, бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы: даць краіне больш машын, станкоў, тавараў шырокага спажывання, прытым лепшай якасці. Гэтаму павінна садзейнічаць і пастанова ўрада аб строжайшым захаванні тэхналагічнай дысцыпліны.

Культурная, планавая работа, строгая працоўная і тэхналагічная дысцыпліна, нястомныя клопаты аб тэхнічным прагрэсе кожнага прадпрыемства дазволяць соцыялістычнай прамысловасці заваяваць новыя перамогі ў славу нашай вялікай радзімы.

Закрылася рэспубліканская нарада перадавікоў каучукаводства

[illegible]ўвесь дзень прадаўжала работу [illegible]нская нарада перадавікоў каучукаводства. [illegible]

калгаса «Інтэрнацыянал», Жураўіцкага раёна, і іншыя.

[illegible]

Спароўнне балгара-савецкага таварыства у Ботэўградзе

СОФІЯ, 26 снежня. (ТАСС). [illegible]

СУСТРЭНЕМ XVIII КАНФЕРЭНЦЫЮ ВКП(б) НОВЫМІ ВЫТВОРЧЫМІ ПЕРАМОГАМІ!

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ВАРАШЫЛАЎЦАЎ

Рабочы калектыў мінскага станкабудаўнічага завода імені Варашылава ўзяў на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў па дастойнай сустрэчы XVIII Усесаюзнай партканферэнцыі.

[illegible]

Я. ЮШПЭ.

5 СТАНКОЎ ЗВЫШ ПЛАНА

[illegible]

На вагонарамонтным заводзе імені Мяснікова

[illegible]

Н. ПАЧАПОВІЧ.

135 РАЦЫЯНАЛІЗАТАРСКІХ ПРАПАНОЎ

25 снежня на скурзаводзе «Большэвік» адбылася агульназаводская вытворча-тэхнічная канферэнцыя [illegible]

[illegible]

Б. І. НЕГНЯВІЦКІ,
дырэктар мінскага скурзавода «Большэвік».

Змагаюцца за эканомію сыравіны, за высокую якасць прадукцыі

[illegible]

Спаборніцтва прадпрыемстваў Палесся

МАЗЫР, 26 снежня. (Кар. «Звязды»). [illegible]

В. БАСАК.

Выканалі гадавы план

[illegible]

Е. МЕРХАСІН,
начальнік Іванаўскага мехлеспункта.

[illegible]

В. ЛУШЦЫ,
дырэктар Аршанскага леспрамгаса.

200 ТОН ПАПЕРЫ І МІЛЬЁН СШЫТКАЎ ЗВЫШ ПЛАНА

ДОБРУШ, 26 снежня. (Кар. «Звязды»). [illegible]

У ЕЛЬСКІХ ТРАКТАРЫСТАЎ

ЕЛЬСК, 24 снежня. (Кар. «Звязды»). [illegible]

Абласная нарада аб рабоце тарфяной прамысловасці

25 снежня адбылася абласная нарада [illegible]

[illegible] нізаванаму набору рабочай сілы.

Па Совецкай краіне

Армянская ССР. На здымку: пагранічнікі-выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі— чырвонаармеец комсамолец Т. Зубараў (злева) і камандзір аддзялення кандыдат у члены ВКП(б) А. Угоднікаў з сабакам «Альмай» у дазоры.

Фото В. Егорава. (Фото ТАСС).

МРАМАР ЛЯ ЛАДАЖСКАГА ВОЗЕРА

ПЕТРАЗАВОДСК. У 1769 годзе пачаліся распрацоўкі рускесельскага мрамара, залягаючага недалёка ад горада Сартавала. Рускесельскі мрамар быў скарыстан на абліцоўку Ісакіеўскага сабора.

Ля месцараджэння рускесельскага мрамара пабудаван вапенны завод. Адступаючы, белафіны разбурылі яго. Зараз тут ідуць аднаўленчыя работы. У хуткім часе краіна пачне атрымліваць выдатны ладажскі мрамар.

АЎТАМАТЫЧНАЯ ГАЗАВАЯ КАЛОНКА

Маскоўскі завод «Газаапарат» сканструіраваў аўтаматычную газавую калонку, якая можа адначасова абслужыць гарачай вадой некалькі месц — ванную, кухню і інш. Падача гарачай вады пачынаецца праз 30 — 40 секунд, ванна запаўняецца на працягу 15—20 мінут.

У новай газавай калонцы выключаецца магчымасць распайкі радыятара, бо ў выпадку спынення падачы вады газ аўтаматычна выключаецца.

АДКРЫЦЦЁ ПОМНІКА СУВОРАВУ У СЯЛЕ КАНЧАНСКІМ

ЛЕНІНГРАД. Ніколі яшчэ, бадай, у Канчанскім не было такога скаплення народа, як 22 снежня на адкрыцці помніка А. В. Сувораву. На плошчы ля доміка, у якім жыў вялікі рускі палкаводзец, сабраліся калгаснікі, служачыя, прадстаўнікі раённых арганізацый, госці з Ленінграда.

Ля помніка, прадстаўляючага сабой бронзавы бюст на высокім гранітным пастаменце, адбыўся мітынг. З вялікай прамовай выступіў сакратар Баровіцкага райкома партыі, дэпутат Вярхоўнага Совета РСФСР тав. Пятроў.

— 150 год назад руская армія пад кіраўніцтвам Суворава штурмам аўладала турэцкай крэпасцю Ізмаіл, — гаворыць ён.— У азнаменаванне гэтай даты мы сёння адкрываем помнік вялікаму палкаводцу.

На мітынгу выступілі таксама старшы палітрук тав. Казлоў, старшыня выканкома сельсовета тав. Іваноў і іншыя. Калгаснік Макараў падзяліўся перадаваемымі з роду ў род успамінамі мясцовых жыхароў аб вялікім земляку.

АБПАЛ ЦЭГЛЫ НА ПОПЕЛЕ

У кацельных маскоўскіх ТЭЦ збіраецца велізарная колькасць вугальнага попелу. На вывазку попелу расходвалася да 400 тысяч рублёў у год.

Між тым вугальны попел з'яўляецца добрым палівам. Цеплатворнасць яго амаль такая-ж, як і ў торфу, — каля 3 тысяч калорый.

Інжынеры ўпраўлення прамысловасці будматэрыялаў і будпэталей Моссовета тт. Тіхаміраў, Вінаградаў і Праняеў правялі вялікую даследчую работу, распрацавалі рэжым скарыстання попелу ў гофманскіх печах цагельных заводаў.

Зараз попел паспяхова прымяняецца на Чэрэмушкінскім, Ніжне-Кацельскім, Варанцоўскім, Ленінгорскім і Верхне-Кацельскім цагельных заводах. Яны ўжо спалілі ў печах да 45 тысяч тон попелу і шлакаў. Гэта замяніла 40 тысяч тон фрэзернага торфу і дало каля мільёна рублёў эканоміі.

МІНЕРАЛ ІМЕНІ ГЕРОЯ

Разведчая вышукальная партыя Маскоўскага геалагічнага інстытута, праводзячы геалагічнае абследаванне Лоўвозерскіх тундраў, знайшла рэдкі мінерал, які мае ў сабе вялікую колькасць берылія, — паведамляе газета «Полярная правда».

Самы рэдкі на зямным шары мінерал не меў імені. Геолагі рашылі ў памяць аб вялікім лётчыку нашага часу Герою Совецкага Саюза Валерыю Паўлавічу Чкалаве прысвоіць мінералу яго імя.

Цяпер ва ўсіх геалагічных табліцах мінерал стане вядомы пад назвай «чкалаўрыт».

МАДЭРНІЗІРАВАНЫ ТРАМВАЙ

Маскоўскі навукова-даследчы інстытут гарадскога транспарта закончыў распрацоўку праектаў мадэрнізацыі чатырохвосных трамвайных вагонаў. Маторы малой магутнасці ў гэтых вагонах мяркуецца замяніць больш магутнымі. Гэта дазволіць павялічыць эксплаатацыйную хуткасць трамвая да 21 кілометра ў гадзіну.

Абсталёўваецца новая сістэма аўтаматычных тармазоў і сігналізацыі.

Удасканаленым вагонам надаецца абцякаемая форма. Пераабсталяванне іх будзе праводзіць Мостармвайтрэст.

У інстытуце шкла (Масква). На здымку: у шклотэкстыльным аддзяленні вопытнага цэха шклянога валакна вытворчыца комсамолка З. Федулава за работай на круцільным ватары.

Фото А. Межуева (Фото ТАСС).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

АБ НЕДЫСЦЫПЛІНАВАНАСЦІ І НЯГОДНЫМ СТЫЛІ КІРАЎНІЦТВА

БУДА-КАШАЛЁЎ. (Кар. «Звязды»). Летам гэтага года Будакашалёўскі райком КП(б)Б атрымаў з ЦК ВКП(б) для разгляду адно важнае пісьмо. У ім калгаснікі сігналізіравалі аб агіднасцях, якія тварыліся ў сельскагаспадарчай арцелі імені Красіна.

Расследаванне пісьма было даручана загадчыку аддзела прапаганды і агітацыі райкома т. Макарэвічу. Сігнал больш трох месяцаў марынаваўся ў кішэні Макарэвіча.

Толькі праз чатыры месяцы, калі аб фактах, пра якія паведамлялася ў пісьме, стала вядома ў вобласці, становішча калгаса было абследавана інструктарам абкома КП(б)Б. Атрымаўшы вывады, райком нават не патурбаваўся абмеркаваць іх на пасяджэнні бюро. Асталіся без пакарання непартыйныя паводзіны Макарэвіча. Больш таго, вывады інструктара абкома былі зноў для «даследвання» перададзены Макарэвічу, які, як і трэба было чакаць, пратрымаў іх яшчэ месяц.

Гэта далёка не першы выпадак парушэння партыйнай дысцыпліны з боку Макарэвіча. Яшчэ вясной сакратару райкома тав. Лапіцкаму было вядома, што Макарэвіч сістэматычна п'янствуе, не кіруе партыйнай прапагандай, на заняткі гуртка з'яўляецца ў нецвярозым выглядзе. З вялікім спазненнем райком зняў Макарэвіча з работы і вынес яму партыйнае спагнанне.

Карыстаючыся бескантрольнасцю, асобныя комуністы безадказна, часамі па-наплявацельску адносяцца да сваіх партыйных абавязкаў. Парушэнне партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны стала тут частай з'явай.

Калі члену партыі Казлову напомнілі, што ён ужо 6 месяцаў не плаціў партыйныя ўзносы, ён не толькі спакойна аднёсся да гэтага напамінку, але катэгарычна патрабаваў, каб адтэрмінавалі ўзнос, інакш ён плаціць не можа. За чатыры месяцы не плаціў членскіх узносаў былы загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Макарэвіч. Але ў пярвічнай партыйнай арганізацыі ў яго прынялі ўзносы, не зрабіўшы пры гэтым нават ніякай заўвагі.

Вядома, што член партыі павінен не толькі паказваць узоры дысцыпліны на рабоце, але быць прыкладам і ў быту. Гэтага нельга сказаць пра комуніста—механіка рагінскага спіртзавода Баравікова. Гэты чалавек ганьбіць вялікае званне комуніста, ён сістэматычна п'янствуе, збівае жонку. У райкоме таксама ведаюць аб сістэматычным п'янстве кандыдата партыі, старшыні калгаса «3-я пяцігодка» Папкова. Гэты, з дазволу сказаць, старшыня разваліў калгасную гаспадарку.

Такія і падобныя ім факты недысцыплінаванасці, непартыйных паводзін не сустракаюць адпору ні ў райкоме партыі, ні ў пярвічных арганізацыях.

У пярвічнай партыйнай арганізацыі Будакашалёўскага сельсовета члены і кандыдаты партыі месяцамі не наведваюць партыйныя сходы, не выконваюць партыйныя даручэнні. Сістэматычна не наведваюць партыйныя сходы член партыі—загадчык Дома соцкультуры Галавач, кандыдат партыі Нікалаеў, член партыі Мяркович.

Факты ненаведвання комуністамі партыйных сходаў не з'яўляюцца тут навіною. Раённыя партыйныя сходы, нарады, як правіла, пачынаюцца са спазненнем на 2—3 гадзіны, прычым на іх звычайна адсутнічае палавіна комуністаў.

Будакашалёўскі раён пляцецца ў хвасце ў выкананні абавязковых паставак дзяржаве і фінансавых плацяжоў.

На 15 снежня калгасамі раёна яшчэ не здана ў лік абавязковых паставак 1940 года 2.048 цнт. зярна і 2.704 цнт. бульбы. За многімі гаспадаркамі лічацца недоімкі мінулых год па мясу, бульбе, зярну і фінансавых плацяжах.

На стале сакратара райкома партыі ляжыць спісак 128 актывістаў. Сярод іх многа комуністаў, старшынь калгасаў, брыгадзіраў, старшынь выканкомаў сельсоветаў, раённых работнікаў, за якімі лічацца недоімкі па абавязковых пастаўках і фінансавых плацяжах. Па аднаму толькі Забалоцкаму сельсовету 26 актывістаў не разлічыліся з дзяржавай па абавязковых пастаўках. У іх ліку старшыня выканкома сельсовета т. Кавалёў. Не разлічыўся яшчэ з дзяржавай комуніст Зборын. За старшынёй калгаса Кейзеравым лічыцца недоімка ў 29 кг. мяса, 920 літраў малака. Сярод злосных неплацельшчыкаў — агенты райупаўнаркамзага Паляковы Аляксей і Якаў, Янкоў і іншыя.

Адкуль-жа такая расхлябанасць, арганізацыйная распушчанасць, такая нізкая партыйная і дзяржаўная дысцыпліна? Прычыны трэба шукаць у самім кіраўніцтве раёна, сістэме і стылі работы райкома партыі і выканкома райсовета.

Сакратары райкома КП(б)Б тт. Лапіцкі і Барашка даволі многа гавораць аб дысцыпліне, але мала робяць для яе ўмацавання. Больш таго, яны самі часта з'яўляюцца зачыншчыкамі нарушэння партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны. У некаторых арганізацыях раёна пануюць сямейственасць, кругавая парука. Тут укаранілася традыцыя — не выносіць смецця з хаты.

Вядомы, напрыклад, такі факт. Брат сакратара райкома — былы старшыня Забалоцкага сельсовета Барашка самавольна захваціў паўтара гектара калгаснай зямлі. Калі аб гэтым факце селькор Раманькоў напісаў у адпаведныя арганізацыі і справа дайшла да райкома партыі, у сакратара райкома Барашкі сваяцкія пачуцці перавысілі дзяржаўныя інтарэсы. Замест таго каб прыцягнуць да адказнасці нарушальніка дзяржаўнай дысцыпліны, ён піша старшыні калгаса грозную запіску, у якой прапануе неадкладна зняць селькора Раманькова з работы.

Незразумела, чаму так доўга цярпліва маўчыць Гомельскі абком КП(б)Б.

Н. ГІРШЫН.

У бібліятэцы-чытальні віцебскага Дома партыйнай асветы. Лектар абкома КП(б)Б В. Серафімаў за падрыхтоўкай да чарговай лекцыі.

Фота І. Лосева. (Фотахроніка БЕЛТА).

ПРАТАКОЛЫ І РЭЧАІСНАСЦЬ

У пярвічнай партыйнай арганізацыі Брэслаўскага райвыканкома рэгулярна праводзяцца сходы комуністаў, абмяркоўваюцца актуальныя пытанні, прымаюцца добрыя рашэнні. Мяркуючы па гэтаму, можна падумаць, што партыйная арганізацыя даволі дзейсна змагаецца за ўзорную работу апарата, за высокую працоўную дысцыпліну. Але на справе гэта далёка не так.

Партарганізацыя ў свой час абмяркоўвала выкананне Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня. У прынятым рашэнні яна абавязала комуністаў—загадчыкаў аддзеламі правесці сярод супрацоўнікаў адпаведную раз'ясніцельную работу, узмацніць працоўную дысцыпліну. Наколькі глыбока і змястоўна праведзена гэтая работа — сакратар партарганізацыі тав. Карпаў сказаць не можа. Вядома толькі адно: пасля Указа два работнікі райвыканкома, у тым ліку комсамолец Уткін, былі асуджаны нарсудом за нарушэнне працоўнай дысцыпліны.

На сваіх сходах партарганізацыя не раз звяртала ўвагу комуністаў на такое важнае пытанне, як чулыя адносіны да скарг і заяў працоўных. Аднак многія комуністы не ўлічылі гэтага.

Комуніст тав. Белес — загадчык аддзела соцыяльнага забеспячэння — разгляд скарг працоўных перадаручыў малавопытнаму работніку тав. Раманчыку. Апошні груба адносіцца да наведвальнікаў. На заяве грамадзяніна, прасіўшага выдаць даведку, Раманчык напісаў такую бюракратычную і непісьменную рэзалюцыю: «Не звяртайцеся са сваёй справай і не перашкаджайце там, дзе не патрабуецца». Здавалася-б, што гэты выпадак заслугоўвае абмеркавання ў калектыве работнікаў райвыканкома. Але партарганізацыя абходзіць такія факты моўчкі.

Загадчык аддзела аховы здароўя комуністка т. Барадулькіна не аддае належнай увагі выхаванню медыцынскіх работнікаў, культывіруе сярод іх падхалімства. Аб паводзінах Барадулькінай многа гавораць у Брэслаўлі. Маўчыць толькі партыйная арганізацыя, чамусьці лічачы гэтую справу «дробяззю».

У апараце райвыканкома працуе 9 інжынерна-тэхнічных работнікаў. Усе яны імкнуцца павысіць свае палітычныя веды. Абавязак партыйнай арганізацыі — пайсці насустрач жаданням гэтых таварышоў, арганізаваць з імі палітычную вучобу. Але нічога ў гэтай галіне не зроблена. Больш таго, вучоба не арганізавана нават сярод комуністаў.

Я. ІВАШЫН.

ВІЛЕЙКА. (Кар. «Звязды»).

Забываюць аб выхаванні маладых комуністаў

Партарганізацыі Расонскага раёна (Віцебская вобласць) за апошнія годы значна выраслі. У рады партыі прынята нямала перадавых, адданых справе Леніна—Сталіна людзей. Аднак, пярвічныя партыйныя арганізацыі і райком КП(б)Б забываюць неаднаразовыя ўказанні ЦК ВКП(б) аб большэвіцкім выхаванні маладых комуністаў.

Паўгода назад Кляспіцкая партарганізацыя прыняла кандыдатам у члены ВКП(б) т. Ляшчынскага. За гэты час яму не далі ніякіх партыйных даручэнняў. Партарганізацыя не цікавіцца, як ён працуе над павышэннем свайго ідэйнага і палітычнага ўзроўню. Ляшчынскі часта не наведвае партыйныя сходы, і гэта нікога не турбуе.

У партарганізацыі Чырвонаармейскай МТС (сакратар партарганізацыі т. Тагулёў) ні разу не абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з выхаваннем новапрынятых у партыю. Маладая комуністка т. Іваненка была перадавым камбайнерам раёна. Працоўныя аказалі ёй давер'е і выбралі дэпутатам абласнога совета. Прайшоў год. Пярвічная партарганізацыя не цікавілася яе работай і вучобай, не дапамагала ёй. Тав. Іваненка пачала не выконваць вытворчыя планы.

Не працуюць над выхаваннем маладых комуністаў і ў партарганізацыі райза.

Усё гэта прыводзіць да таго, што павялічваецца колькасць кандыдатаў з пратэрмінаваным стажам.

А. ГРЫНБЛАТ.

Семінар для работнікаў партыйнага ўчота

БАРАНАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). Гэтымі днямі ў Баранавіцкім абкоме КП(б)Б быў праведзен двухдзённы семінар для работнікаў учотных аддзелаў райкомаў партыі вобласці. Удзельнікі семінара абмяняліся вопытам сваёй работы па вядзенню партыйнага ўчота і азнаёміліся з задачамі і тэхнікай складання гадавой статыстычнай справаздачы.

ВЫХОЎВАЦЬ ВУЧНЯЎ У ДУХУ СВЯДОМАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Выхаванне новага чалавека, дастойнага несці высокае званне савецкага грамадзяніна, немысліма без прывіцця вучням свядомай дысцыпліны. Добра ўсведамляючы гэта, лепшыя школы практыкуюць рад мерапрыемстваў — дабіваюцца, каб урок быў высокаякасным і ідэйна-насычаным, [illegible]

Аднак дысцыпліна вучняў у многіх школах яшчэ на нізкім узроўні. [illegible]

Такі падыход да ацэнкі вучня не мае нічога агульнага з савецкай педагогікай. [illegible]

[illegible] ня хатніх заданняў. Тут аднолькава неабходна і строга патрабаваць ад вучня і, разам з тым, аказваць яму патрэбную дапамогу.

На жаль, мы часта наглядаем ненар[illegible]

[illegible] лы.

С. Я. РАСКІН,
навуковы работнік Мінскага абласнога інстытута ўдасканалення настаўнікаў.

СТАХАНАЎСКАЯ ШКОЛА ЛЯ СТАНКА

Велізарны асветлены пралёт новамеханічнага цэха. За такарным станком «ДІП-200» сабралася група токараў—тт. Бас, Куноўскі, Глыбоцкі, Лазар і інш. Усе яны па кваліфікацыі 3—4 разрадаў, на заводзе працуюць нядаўна. Маладыя рабочыя ўважліва слухаюць токара-стаханаўца Барыса Касяровіча.

— Усіх нас цікавіць адно вельмі важнае пытанне,—пачаў т. Касяровіч:—як быстра і высокаякасна апрацаваць дэталь, строга прытрымліваючыся тэхналагічнага рэжыма.

Тав. Касяровіч спачатку расказаў, як ён падрыхтоўвае рабочае месца.

— На работу прыходжу за паўгадзіны да гудка. Правяраю пускавыя прыборы, ці ўсё ў парадку, заліваю масла ў станок. На адным стале стаўлю загатоўку—матэрыял для апрацоўкі, на другім—гатовыя дэталі. У парадку раскладаю інструменты: штангель, развёртку, дзве апраўкі — эксцэнтрычную і шпіндэльную, плітку для падпоры пры падрэзцы тарцоў і калібрапробку.

Пасля кароткай гутаркі Касяровіч пачаў практычна паказваць на сваім станку, як трэба апрацоўваць дыск для насоса. Замацаваўшы дэталь у патрон, ён пусціў матор.

— Выпрабаваўшы рад прыёмаў,—паясняе Касяровіч, — я пераканаўся, што гэты працэс лепш за ўсё разбіць на пяць паслядоўных аперацый, не нарушаючы гэтым тэхналогію апрацоўкі дэталі.

Касяровіч тут-жа дэманструе ўсе 5 аперацый.

Слухачоў цікавіла яшчэ адно пытанне: за кошт чаго тав. Касяровіч павышае прадукцыйнасць працы. Стаханавец-токар даў вычарпальны адказ.

Першыя заняткі кароткатэрміновай стаханаўскай школы ля станка закончыліся. Слухачы асталіся вельмі задаволенымі. Кожны з іх ужо абдумваў пра сябе, як найлепш прымяніць вопыт тав. Касяровіча.

У падрыхтоўцы і арганізацыі заняткаў стаханаўскай школы токара Касяровіча дапамаглі інжынер тав. Грамыка, тэхнолаг тав. Мінкін, кантрольны майстар тав. Серман і майстар пралёту тав. Нарэйка. Стаханаўская школа токара Касяровіча, у адрозненне ад іншых школ, асноўную ўвагу канцэнтрыруе на якасці апрацоўкі дэталей.

Б. БЛЯХЕР.

Мінск, завод імені Кірава.

Стаханавец-слесар зборачнага цэха гомельскага электратэхнічнага завода М. Губ[illegible] які выконвае норму выпрацоўкі на 205 пр[illegible]

Фота А. Шаевіч (Фотахроніка БЕЛТА).

ЖЫЦЦЁ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

МАЛАДЫЯ БАЙЦЫ ЗАГАРТОЎВАЮЦЦА У ПАХОДА[Х]

Дрэннае надвор'е сустрэла падраздзяленне на першым кіламетры мар[шу]. [illegible] той з байцоў пачаў ёжыцца, [illegible] папрабавалі падняць каўняры [illegible] Адзін з маладых байцоў заўважыў:

— Учора займаліся ў інтэрнаце, і на двор'е было выдатнае, а зараз [illegible] што робіцца.

Камандзір усміхнуўся і коратка [illegible] заў:

— Вайна — гэта не прагулка. [illegible] выя дзеянні патрабуюць ад нас выт[illegible] кі і вынослівасці.

— Радзей крок! — скамандаваў [illegible] мандзір і падлічыў нагу. Не[illegible] запелі байцы, а калі дасягнулі чац[illegible] кіламетра, ніхто не думаў хава[illegible] каўнерам шынелі ад ледзянога ветр[illegible] весялелі твары, чотка і ўпэўнена [illegible] байцы да мэты.

Дні сталі кароткія. Ужо сцямнела, [illegible] лі падраздзяленне прыбыло на мес[illegible] становішча. Невялікі марш меў [illegible] ны ўплыў на маладых байцоў. Яны сталі прывыкаць да цяжкасцей пах[illegible] жыцця. Лейтэнант Мазурэнка адда[illegible] гал капаць зямлянкі для начлега [illegible] дружна прыняліся за работу. [illegible] цемра...

— Ці не запаліць кастёр? — [illegible] шуча запытаў адзін з байцоў.

— Ні ў якім разе, — заўважыў [illegible] мандзір, — вучыцеся працаваць н[illegible]

Моўчкі ў цемры працавалі байцы. [illegible] ка было толькі спачатку, калі-ж [illegible] біліся ў зямлю на поўметра, работа [illegible] шла значна быстрэй. Упершыню байцы зразумелі, якім каштоўным [illegible] ментам з'яўляецца малая лапата. [illegible] падрубалі карэнні, выкопвалі камен[illegible]

Загад выконваўся дакладна. К 11 [illegible] дзінам ночы падраздзяленне павінна ўжо спаць у зямлянках, каб на [illegible] дзень з новымі сіламі прыступіць [illegible] ця акопаў у раёне абароны.

Добра арганізаваў работу сваіх [illegible] чаленых малодшы камандзір тав. [illegible] Яго людзі павінны былі вырыц[illegible] зямлянкі.

— Учора на занятках я аб'ясні[illegible] чаго служыць лапата, — сказаў [illegible] пам. — Сёння вам прыйдзецца [illegible] ваць ёю практычна. Вы, таварыш [illegible] лоў, назначаецеся старшым першай [illegible] лянкі.

— Ёсць! — коратка адказаў [illegible]

Угору паляцелі ком'і зямлі. З [illegible] мінутай рос і павялічваўся насып, [illegible] глыблялася дно зямлянкі.

У гэты вечар маладыя байцы [illegible] ліся практычна ўладаць лапатай, [illegible] становача адбілася на выніках наст[illegible] дня.

Б. ЯЦЭВІЧ.

РАСПРАВА

(Урывак з рамана „Над Кубанню“)

Казак Паўла Батурын — адзін з асноўных герояў новага рамана Аркадзія Первенцава «Над Кубанню».

Рэволюцыйныя падзеі падарвалі ўстаяўшыйся казачы быт. Паскорыўся і рэзка абвастрыўся працэс класавага расслаення казачаства. Яно распалася на абаронцаў старых, эксплаататарскіх парадкаў і на тварцоў новага—соцыялістычнага грамадства.

Паўла Батурын — рэволюцыйны герой. Калі Батурын становіцца старшынёй совета, ён бярэцца за работу з суровай хваткай. Але працаваць перашкаджаюць класавыя ворагі ўнутры станіцы, белагвардзейцы, узначальваемыя Карніловым, а пасля Дзенікіным, акупанты. Батурын адбіваецца ад гэтых ворагаў, як воін. Ён змагаецца супроць банд Карнілава, асадзіўшых Екацерынадар, узначальвае народнае апалчэнне, пасланае станіцамі па заклiку Леніна і Сталіна.

Калі Дзенікін, падтрыманы інтэрвентамі, падыходзіць да станіцы, Батурын, яшчэ не зусім разумеючы асаблівасці жорсткай класавай схваткі, астаецца ў станіцы.

Ён рашае праз галаву станічнага атамана Велігуры пагаварыць з народам, з ашуканымі казакамі, ідучымі ў палках Дзенікіна, даказаць ім тую праўду, якую ён пазнаў сваім сэрцам. Вядома, яго не дапускаюць ні да народа, ні да войска. Батурына аддаюць пад суд казачага старшынства, на суд тых людзей, барацьбе з якімі ён прысвяціў сваё жыццё.

* * *

Калі распаясанага Батурына прывялі не на плошчу, а ў зборную, ён зразумеў, што лёс яго загадзя прадвызначан. Яго судзілі не народ і войска, а выбарныя цэнзавага казачаства.

Старыкі сядзелі радамі, апіраючыся на палкі. Паяўленне Паўла было сустрэта стрыманым непрыязным шэптам. Узброеныя вінтоўкамі афіцэры, відавочна з праходзячых да фронта часцей, затаўпіліся ля ўваходу і, нарушаючы законы збору, расселіся, пацяспіўшы старыкоў.

...Перад Батурыным, злобна насупячыся, сядзелі яго ворагі. І ўсё тое чыстае, што Паўла хацеў сказаць народу, тут здалося яму непатрэбным і кашчунственым. Ніхто не захоча зразумець яго. Гэтыя людзі не маглі быць яго суддзямі.

Адмовіцца ад зробленага, прызнаць яго дрэнным? Але кроў пралілася ўжо. Жорсткія расправы заваявальнікаў зрабілі вялікую ідэю яшчэ даражэй у вачах тых, хто змагаўся за яе. Яна стала больш паўнаважкай, значнай. І калі прызнаць, што тое новае, у якое ён, Паўла Батурын, паспеў увераваць, дрэнна, то і пралітая кроў дарэмна, і ён перш за ўсё ў ёй вінават. Многія з пакараных смерцю Пакроўскім падначальваліся яму, Паўлу, і выконвалі яго волю. Вось Лучка. Ён павешан на плошчы, на той плошчы, адкуль казакі адпраўляліся ў паход на барацьбу з уторгнуўшыміся чужаземцамі. Лучка біўся чэсна, як грамадзянін, і бездакорна, як воін. У чым-жа вінават Лучка?

Ваенны пісар нудным голасам чытаў абвінавачаючы акт, пералічваючы «злачынствы». Ні адно з іх не магло Батурына зганьбіць. Паўла ківаў галавой у такт манатоннаму чытанню, пацвярджаючы «абвінавачванні». Старыкі сталі апёршыся на палкі, і ўсюды, куды не падаў позірк, свяцілі наканечнікі газыроў па радных чаркесак. Калі пісар скончыў чытанне і павольна закрыў папку, старыкі зноў апусціліся на лавы.

...Тры з палавінай гадзіны жылейскі збор разбіраў справу Батурына. Палажэнне кураных абшчын, уведзенае яшчэ ў васемнаццатым веку вайсковым суддзёй Антонам Галаватым, кашэвым атаманам Захарыем Чэпігай і вайсковым пісарам Катлярэўскім, прадугледжвала цяжкую кару за «здраду казачаству».

Батурына абвінавачвалі ў раздачы юртавых зямель, замацаваных за казачаствам жалаванымі граматамі, у перадачы большэвікам палковай жылейскай маёмасці, у незаконным арышце члена збора Літвіненка, у баях супроць Карнілава без згоды грамады.

Кожнае абвінавачванне падтрымлівалася двума, загадзя вылучанымі старыкамі — членамі збора. Усе яны патрабавалі прымянення найбольш суровага пакарання. Апошнім выступіў Ляпін, які расказаў аб перадачы Батурыным Маставаму грамадскага грашовага куфра.

...З бакавых дзвярэй вышаў Самойленка ў новенькіх бліскучых пагонах. Ён пакланіўся сяму-таму са знаёмых у зале і, падсеўшы да Велігуры, па-начальніцку пагардліва кінуў:

— Канчайце. Развялі антымонію.

— Канчаем, канчаем,—тарапліва сказаў атаман.

Велігура званком супакоіў членаў збора і прадаставіў апошняе слова падсуднаму.

Паўла падняўся з лавы, на якой ён сядзеў, сурова і ўважліва агледзеў сваіх суддзяў.

— Адчытвайся, таварыскі атаман! — крыкнуў Ляпін. — Як зняслаўіўся... Маўчыш? Сорамна?

— Няма сораму, — стрымана сказаў Батурын, — няма маёй віны перад станіцай. Перад вамі віноўны, а перад станіцай — не. Я сам казак і роду больш даўняга, чым, к прыкладу, Ляпіны, якія прышлі з Варонежскай губерніі яшчэ на айчыннай памяці. А мае прадзеды хадзілі курэннымі атаманамі Запарожскага войска. Таму за казачую славу я больш Ляпіна стаяць абавязан і больш за яго стаю. Ведаю я цану юртавай зямлі і аддаваў толькі гулявыя ўчасткі і тое, што ад Гурдая прырэзалі нам камалінцы. Паёў казачых не кранаў. А зямлю даваў тым, хто арэ яе, сее, карысць прыносіў. Літвіненка Ігната заарыштаваў? Верна. Няхай ён сам скажа, за што яго забралі. Маўчыць Літвіненка і будзе маўчаць. Арыштавалі яго за тое, што падбухторваў людзей кідаць і бур'яніць тыя самыя землі, за якія мяне цяпер няслаўяць. Скажыце, што зрабіла-б старшынства пры любой уладзе з тым, хто навучыў-бы станіцу запускаць палявыя землі? Зноў маўчыце... Прачытаў пісар абвінавачванне за бой супроць Карнілава. Быў такі бой, прымаў удзел і не каюся. Прывезлі совецкую ўладу ў станіцу франтавікі-жылейцы, каб змяніць ёю царскага парадку праўленне. А цара-ж ніхто з нас, ды і з вас не шкадуе, таму—кубанцам ад яго ніколі асаблівай карысці не было. Стала і ў нас улада Совецкая. Незнаёмая ўлада заўсёды незразумелая. Я сам супроць яе другую душу меў, усё правяраў, прашчупваў, бо папрыліпала да новай улады самага рознага гною, але не знайшоў я ў ёй такога ганебнага, каб яе зброяй скавырываць. Дык для чаго-ж заявіўся на Кубань з афіцэрамі Лаўрэнцій Карнілаў? Супроць каго?

Нейкі афіцэр у пагонах карнілаўскага палка ўскочыў на лаўку.

— Супроць вас, большэвіцкая зараза,— крыкнуў ён, пагразіўшы кулаком.

— Супроць нас?—спакойна перапытаў Паўла, — відаць і на самой справе супроць нас, супроць казачаства. Ад вас дабра не дачакаешся.

— Бандыт! — пракрычаў афіцэр.

— Я бандыт? А ці не ты жыцця пазбавіў франтавога казака Лучку? А? — Паўла шагнуў наперад. — Чаго да нас прышлі? Хто вас клікаў? Мы справу рабілі, жыццё без цара будаваць пачалі, а вы перашкаджаць нам збегліся, чэрці, адкуль? Перамаглі? Пакуль перамаглі. Мы і вас адганялі і гаспадарылі, а вы толькі на нас кідаліся, зробленае рушылі, хлеб наш жралі, палі таптаіі... Вам чужога не шкада.

— Хопіць! — Ляпін ускочыў. — Заслугамі выхваляешся? Куды палкавы скарб збагрыў? Родам сваім задаешся. Твой прадзед нябось пяць разоў у труне перакінуўся... Дзе грашовая скрыня?

— Куфры пайшлі ў надзейныя рукі, вахмістр, — спакойна сказаў Батурын, — у верныя рукі! Пушчай Маставаой будзе гаспадаром і славы казацкай і грамадскіх грошай. Вернуцца ў станіцу куфры, але наўрад-ці цябе, вахмістр, да іх дапусцяць. Маставаой гаспадаром ім будзе, таму — ён за сваю зямлю біўся, абараняў яе, а Дзенікін ваш, што быццам за Расію ідзе, цішком сабраў войска і — па спіне казачаства колам... — Паўла хацеў штосьці яшчэ дадаць, але шум, які заглушыў яго апошнія словы, паказаў яму, што пераконваць гэтых людзей безнадзейна. Ён махнуў рукой. — Усё. На кобеляў не нагаўкаеш...

Паўла апусціўся на лаўку.

— Час канчаць, — строга патрабаваў Самойленка.

— Шары! — загадаў Велігура.

Тыжднеўныя ўнеслі балатыровачную урну, афарбаваную ў белы і чорны колеры, з ачком пасярэдзіне, дастатковым, каб прасунуць туды руку. Скрыню паставілі перад атаманскім сталом, і Велігура сам яе праверыў. Пісар падаў атаману чырвоную палку сургуча, круглую медную пячатку і запаліў свечку. Велігура на вачах усіх растапіў сургуч, апячатаў урну і аб'явіў парадак галасавання.

Першым павольна падышоў Літвіненка. Ён перахрысціўся, узяў шар з латка і, падвярнуўшы рукаў чаркескі, сунуў руку ў дзіру. Звычайна шары апускаліся ціха, каб захаваць тайну галасавання, але шар Літвіненка са стукам упаў у чорнае аддзяленне. Афіцэры, упершыню прысутнічаўшыя пры такой цырамоніі, цікаўліва прыўзняліся.

— Шары праўду паложаць, — сказаў Ляпін, падыходзячы да урны.

Так падыходзілі ўсе, па чарзе падымаючыся з лавак і зноў вяртаючыся на месца.

Пісар з двума выбарнымі ўскрыў пячаткі і высунуў шуфляду белага аддзялення.

— Чатыры, — голасна абвясціў ён і запісаў у пратакол.

Потым ускрыў пячаткі другога аддзялення. Шары з грукатам пасыпаліся ў латок.

— Сто дванаццаць.

Атаману падалі булаву. Ён пад[illegible] над галавой. Усе ўсталі.

— Дастойны смерці!

Старыкі, дагэтуль стаяўшыя з вы[illegible] посахамі, прысланіўшы іх ніжнім [illegible] да правай нагі, а верхні канец ад[illegible] ва ўсю даўжыню выцягнутай рукі, [illegible] лі рукі, прыклаўшы верхні канец [illegible] да грудзей. Гэта азначала зацвя[illegible] прыгавора.

— Дастойны смерці, — ужо [illegible] джальна паўтарыў атаман і апусці[illegible] стул.

Рука пісара, упрыгожаная п[illegible] з блакітным авальным камнем, [illegible] па паперы. Паўла глядзеў на гэту[illegible] кую руку, на персцень, і яму ў[illegible] здавалася дзіўна дзікім і зусім не[illegible] лым. «Няўжо збылося?» Канвойны[illegible] саромячыся, падштурхнулі яго пр[illegible] Адзін з канвойных, добра вядомы[illegible] парубак, уздыхнуўшы, сказаў:

— Вось якія справы, дзядзька [illegible]

Афіцэры, наўмысля голасна пе[illegible] ючыся, выходзілі ў двор.

— Камедыя, — сказаў адзін з [illegible] спектакль!

— Дзікуны, — пагардліва [illegible] другі, — форменныя дзікуны!

Убачыўшы напружана чакаўшы [illegible] запрудзіўшы двор да чырвоны[illegible] пажарнай каманды, афіцэр крыкнуў: Смерць! Батурыну смерць!

Меркул, пачуўшы выкрык афіцэра, [illegible] нуўся наперад, расштурхоўваючы [illegible] сваім моцным велізарным целам. [illegible] шы двух старыкоў, перагарадзіўшы[illegible] ўваход у зборную, ён сутыкнуўся [illegible] апошні раз агледзеў зал, убачыў [illegible] махнуў яму рукой. Меркул заўважыў, [illegible] Паўла параненаму ўсё такі ж ста[illegible] нават вясёлы. Цёмнарусая пасма [illegible] на круты лоб Паўла. Ён адкінуў [illegible] хам галавы і пайшоў у бакавыя [illegible] суправаджаемы канвойнымі, Меркул [illegible] шапку.

— Вараны сокала аграялі, [illegible] сокал, — сказаў старык, і словы [illegible] гучэлі больш урачыста за пахвалу.

Арк. ПЕРВЕНЦАЎ.

КАМАНДЗІР ВЫТВОРЧАСЦІ

Ко...льскі кафельна-плітачны завод «Про...тарый» перажываў цяжкія дні. З-за нена...джанасці вытворчасці, адсутнасці дысц...ліны працы зрывалася выкананне дзяр...ўных заданняў.

Не...лькі месяцаў назад на завод пры...шоў к...раўнік — тав. Рабіновіч. Ён ... уласцівай большэвіку энергіяй ... за справу і вывеў прадпрыемства ... прыву. У кантакце з партыйнай ар...ган...зацыяй ён здолеў арганізаваць, пад...няць весь калектыў рабочых і работніц на в...кананне вытворчай праграмы.

...рмовачны цэх. Рытмічна стучыць ...пр...эс. ...лаўна рухаецца лента з абліцовач...нымі пліткамі. Рабочы прэса Васкрэсен...скі ...апрожна знімае пліткі з ленты, ...вае іх на сушку. Там яны ляжаць ... пасля паступаюць у новую апра... Апраўшчык Адольф Вітвер і ...альшчык Ігнат Новікаў знішчаюць ...ыя драпіны, зразаюць лішнія ня...і. Гэта — адказнейшыя працэсы. ...Вітвер і Новікаў працуюць па-стаха...наўску, не даюць браку.

Та...к людзей на заводзе нямала. На 1 ...са... г.г. стаханаўцаў было 24, ...аў — 48 чалавек. Зараз наліч... 140 стаханаўцаў і каля 120 ...дарн...аў.

Т. Рабіновіч крапатліва вывучае ...сці кожнага рабочага і калі вы... што чалавек сваім веданнем спра... ...кваліфікацыяй ...вылучаецца ся... ...ных, то адразу-ж вылучае яго на ...кую работу. Стэфаніда Вітвер пра...вала глазуршчыцай, цяпер яна — ...р на фармоўцы і суш... ...абліцовачных плітак. Былы грузчык ...зегціароў працуе нарадчыкам ...рам аўтатранспарта. За параўнаў... ...кі час тав. Рабіновіч вывучыў ...працы 13 чалавек.

[illegible]

мерапрыемстваў ён дае 35 тысяч плітак. Дасягнута гэта наступным чынам. Раней, пакуль глінамёсы падрыхтоўвалі гліну, праходзіла паўтары-дзве гадзіны, прэс у гэты час стаяў. Зараз правялі некалькі метраў вузкакалейнага пуці ў глінамяшальны цэх, і сыравіна ў вагонетках паступае бесперапынна.

У сувязі з выкарыстаннем поўнай магутнасці лентачнага прэса, які зараз выпускае прадукцыі ў два разы больш, чым раней два прэсы разам узятыя, патрэбавалася дадатковае сушыльнае месца. Пытанне вырашылі так: гарачае паветра з горнаў пасля абпалу плітак сталі накіроўваць у сушылку. Гэтае мерапрыемства дало магчымасць прасушваць прадукцыю за адзін дзень. А раней на гэта ішло 4—5 дзён.

Праведзена спецыялізацыя цэхаў. Раней у абодвух фармовачных цэхах адначасова выпускалася прадукцыя рознага асартымента, і адзін рабочы выконваў некалькі працэсаў. Гэта не магло спрыяць паддняццю прадукцыйнасці працы. Цяпер фармаўшчык працуе на адным працэсе. Фармоўка-ж дэкаратыўных вырабаў робіцца не ручным спосабам, як раней, а механічным. У выніку гэтага праца рабочых аблягчылася. Прадукцыйнасць яе павялічылася на 30 працантаў, якасць стала лепшай.

Вялікая работа праведзена ў барацьбе за эканомію паліва і сыравіны. Завод дабіўся эканоміі нафты на 45—50 тыс. руб. у месяц. Дасягнута гэта дзякуючы таму, што абпальваць прадукцыю ў горнах пачалі фарсуначным метадам замест ранейшага капельнага.

Зусім нядаўна для вырабу абліцовачных плітак (асноўнага віду прадукцыі завода) ужывалася алавяна-свінцовая глазур, прычым на 1000 плітак [illegible] 2,04 кілаграма волава і 13,5 кілаграма свінцу. [illegible]

Такімі поспехі завода, на чале якога стаіць сапраўдны камандзір вытворчасці.

А. МІНЬКОЎ.

...ШТАТАХ І СТРУКТУРЫ ГОМЕЛЬСКІХ ПРАМЫСЛОВЫХ АРЦЕЛЕЙ

[illegible]

І. АУРУНІН.

ЗАКОНЧЫЎ РАМОНТ ТРАКТАРАЎ

Бушінская МТС Чырвонаслабодскага ...раёна своечасова выканала план трактарных работ на 107,5 проц. Зэканомлена ...1.50... кг. гаручага.

Ле...пшыя трактарысты П. Левановіч і Ка...зак на трактары ЧТЗ за сезон апрацавалі 1.296 гектараў глебы пры плане 70... гектараў; М. Гурын і М. Сакалоўскі на трактары ХТЗ далі 409 гектараў пры плане ў 340 гектараў; І. Мароз на трактары У-2—556 гектараў пры плане ў 260 гектараў.

Дружная арганізаваная работа ўсяго калектыва забяспечыла поспех. На 10 снежня МТС завяршыла рамонт трактарнага парка. 8 трактараў прайшлі капітальны і 12 бягучы рамонт. Трактарысты П. Левановіч, І. Казак і В. Хадаровіч на рамонце паказалі сапраўдныя ўзоры сацыялістычных адносін да працы.

К. ГАЛАЎНЯ.

ЗАМАЦАВАЦЬ ПОСПЕХІ Ў РАЗВЯДЗЕННІ КОК-САГЫЗА

З усіх канцоў нашай рэспублікі зараз з'ехаліся на Усебеларускую нараду перадавікі-кок-сагызнікі, каб падвесці вынікі сваёй работы за 1940 г.

З году ў год расшыраюцца пасевы кок-сагызу ў нашай рэспубліцы.

Рост пасяўных плошчаў пад кок-сагыз у БССР відаць з наступнай табліцы:

	1935 г.	1936 г.	1937 г.	1938 г.	1939 г.	1940 г.	1941 г.
1. Пасяўная плошча ў гектарах	50	160	880	2024	1960	4800	11.000
2. Колькасць калгасаў, якія вырошчваюць кок-сагыз	46	117	456	846	361	963	2100

[illegible]

С. ФАЛЬКОВІЧ.
кіраўнік Белканторы трэста «Саюзрасткаўчук».

БОРКАВІЦКАЯ МТМ ВЫКАНАЛА КВАРТАЛЬНЫ ПЛАН РАМОНТУ

25 снежня Боркавіцкая МТМ (дырэктар А. Ф. Быхаў) выканала квартальны план рамонту. Пры плане ў 50 [illegible] выканала 39 матораў калёсных трактароў, 1 матор гусенічнага трактара, 9 аўтамашын і 6 аўтаматораў.

Багата і культурна жывуць калгаснікі сельгасарцелі-меліянера імені Куйбышава, Бабруйскага раёна (Магілеўская обл.). Сям'я брыгадзіра другой паляводчай брыгады В. Парахневіча атрымала за выпрацаваныя працадні за 9 месяцаў 5,5 тоны бульбы, 6 тон гароднінны, 0,5 тоны зернавых, 400 кг. фруктаў. На здымку: тав. Парахневіч (справа) атрымлівае ў касіра калгаса Е. Магідава грашовы разлік — 5.400 руб.

Фото А. Вульфовіча. (Фотахроніка БЕЛТА).

ЕФРЭМАЎЦЫ ВІЦЕБШЧЫНЫ

Калгаснікі Віцебскай вобласці, пачынаючы з 1939 года, правялі значную работу ў барацьбе за высокія і ўстойлівыя ўраджаі.

Скарыстаўшы вопыт перадавікоў сельскай гаспадаркі, паказаны на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы, у тым ліку вопыт знатнага майстра высокіх ураджаяў Алтайскага края М. Е. Ефрэмава, калгаснікі Віцебшчыны дабіліся добрых ураджаяў зернавых культур.

У калгасах вобласці да асенняй сяўбы 1939 года было арганізавана 72 ефрэмаўскія звяны. Яны пасеялі азімыя культуры на замацаваных за імі ўчастках, прымяняючы ефрэмаўскую агратэхніку.

На 1 лютага 1940 г. па вобласці было ўжо 405 ефрэмаўскіх звенняў, а да веснавой сяўбы — каля тысячы (з 14.365 комплексных звенняў).

На ефрэмаўскіх участках было засеяна 5.012 гектараў азімых і яравых культур, у тым ліку: 4.225 гектараў зернавых, 207 гектараў ільну, 420 гектараў бульбы і 160 гектараў гароднінных культур і кармавых карнеплодаў.

Ефрэмаўскі рух ахапіў амаль палавіну калгасаў вобласці і значна спрыяў павышэнню ўраджайнасці. Сёлета сярэдні ўраджай зернавых па вобласці дасягае 9,5 цэнтнера з гектара.

Аднак некаторыя райкомы партыі, выканкомы райсаветаў, райземаддзелы і МТС не ўзначалілі гэты выдатны рух, накіраваны на павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур, не зрабілі яго масавым.

Аграперсанал некаторых райземаддзелаў і МТС не забяспечыў патрэбнай дапамогі ефрэмаўскім звенням на месцах, недаацаніў гэтую важнейшую справу. У выніку большасць ефрэмаўскіх звенняў былі прадастаўлены самім сабе, ефрэмаўская агратэхніка ўжывалася не заўсёды правільна і не поўна. Толькі 354 звяны мелі распрацаваныя агратэхнічныя планы работ для кожнай культуры, прыстасаваныя да ўмоў калгасаў, глеб, папярэднікаў, угнаенняў.

У многіх раёнах вобласці яўна недаацэньваюць работу ефрэмаўскіх звенняў. Так, напрыклад, у Лепельскім раёне з восені 1939 года лічылася арганізаваных пяць ефрэмаўскіх звенняў, а пры праверцы аказалася толькі адно.

У зоне дзейнасці Мехаўскай МТС было 25 ефрэмаўскіх звенняў, але большасць з іх распалася да веснавой сяўбы. Звенням своечасова не была аказана арганізацыйная і аграномічная дапамога.

У Ветрынскім, Асвейскім і Сенненскім раёнах амаль зусім не займаліся ефрэмаўскім рухам у калгасах.

У калгасах Сіроцінскага раёна з 705 комплексных звенняў, арганізаваных да веснавой сяўбы 1940 года, ефрэмаўскіх было 100. Агратэхпланы былі складзены ў 511 звеннях; працавалі на замацаваных участках толькі 340 звенняў, а ўлік ураджаю не праведзен ні ў адным з іх.

Падобныя адносіны да ефрэмаўскіх звенняў у гэтых раёнах прывялі да таго, што эфект іх работы страчан, і яго нельга зрабіць здабыткам шырокіх калгасных мас.

Давялі да канца сваю работу 69 ефрэмаўскіх звенняў Віцебскага раёна. Добра працавалі звенні высокіх ураджаяў у Полацкім, Лёзненскім, Талачынскім, Аршанскім і Багушэўскім раёнах. Вядучую ролю адыгрывалі першыя ефрэмаўскія звенні ў вобласці — М. Т. Стрэленка і С. Д. Званкова, арганізаваныя ў 1939 годзе ў калгасе імені Чырвонай Арміі, Віцебскага раёна. Звяно т. Стрэленка атрымала з 2,25 гектара азімага жыта сорту «Вятка» па 181 пуду з кожнага гектара, не гледзячы на тое, што жыта з восені было вельмі пашкоджана азімай соўкай і два разы за лета — градам.

Звяно т. Званкова атрымала азімай пшаніцы сорту «Маскоўская 2453» па 125 пудоў з гектара, бульбы — па 1.800 пудоў, сталовай морквы — па 1.900 пудоў, сталовых буракоў — па 1.500 пудоў, кармавых буракоў — па 3.000 пудоў.

Ефрэмаўскае звяно Антона Жыромскага з калгаса «Чырвоная Лучна», Полацкага раёна, намалаціла па 185 пудоў азімага жыта з 5 гектараў, ячменю сорту «Вяцкі» з 9 гектараў — па 165 пудоў, а з рэкорднага ўчастка — па 350 пудоў. Звяно Еўдакіі Кірыенка з калгаса «Пяцігодка ў чатыры годы» з плошчы ў 2,5 гектара зняло па 150 пудоў азімага жыта, звяно Андрэя Папкова з калгаса «Чырвоная зорка» з 23 гектараў — па 145 пудоў ячменю і т. д.

Калгас ім. Сталіна, Ушацкага раёна, з плошчы ў 24 гектары накапаў бульбы сорту «Юбель» па 1.800 пудоў. Брыгадзір калгаса «Пролетарый», гэтага-ж раёна, Майсей Спірак з плошчы ў 5 гектараў намалаціў па 152 пуды азімай пшаніцы, а звеннявы калгаса «Новы шлях» Іосіф Каваленка з плошчы ў 1,3 гектара — па 246 пудоў ячменю з гектара.

Звенні калгаса «Перамога», Дубровенскага раёна, атрымалі па 150 пудоў азімай пшаніцы з кожнага гектара пасеваў. У калгасе «Чырвоны Бераг», Аршанскага раёна, ураджай азімай пшаніцы з плошчы ў 3,5 гектара дасягнуў 170 пудоў з гектара; у звеннях Фёдара Латышова і Даніла Станавога ўраджай яравой пшаніцы складае: з 4,5 гектара — па 153 пуды і з 3,5 гектара — па 170 пудоў. Звеннявая калгаса імені Фрунзе, Дубровенскага раёна, Фёкла Куляшова атрымала па 2.400 пудоў кармавых буракоў, па 102 пуды яравой пшаніцы і па 120 пудоў ячменю з гектара, звеннявы П. Абраменка з калгаса «Сілач», Віцебскага раёна, — па 160 пудоў ячменю.

Ні адно з 125 звенняў вобласці, даставіўшых матэрыялы па ўліку ўраджаю, не дало ніжэй 100 пудоў зернавых культур з гектара.

Ёсць многа калгасаў, якія атрымалі сярэдні ўраджай зернавых культур вышэй 100 пудоў з гектара, а ў многіх сельгасарцелях ураджай набліжаецца да стопудовага.

У калгасе «Чырвоная Лучна», Полацкага раёна, сярэдні ўраджай зернавых культур з плошчы ў 152 гектары складае па 120,5 пуда, у калгасе «XII з'езд КП(б)Б», Талачынскага раёна, з плошчы ў 192 гектары — па 104 пуды, у калгасе «Ленінскі прызыў», Сіроцінскага раёна, з плошчы ў 282 гектары — па 100 пудоў, у калгасе «Чырвоны Бераг», Аршанскага раёна, з 83,5 гектара — па 150 пудоў з гектара.

Калгас «Шлях да сацыялізма», Лёзненскага раёна, з усёй плошчы атрымаў па 110 пудоў зернавых, калгас ім. Будзённага, Суражскага раёна, — па 100 пудоў, калгас «Яўна Дзіва», Лёзненскага раёна, — па 92 пуды з кожнага гектара.

Можна яшчэ назваць дзесяткі калгасаў-стопудовікаў, але і гэтага дастаткова, каб паказаць, што 1940 год прынёс калгасам Віцебшчыны вялікую перамогу ў павышэнні ўраджайнасці. Самы высокі ўраджай з пералічаных калгасаў атрымалі тыя, у якіх ужо ўведзены правільныя севазвароты.

Маючы гадавы вопыт работы ефрэмаўскіх звенняў, калгаснікі Віцебшчыны разгортваюць сацыялістычнае спаборніцтва за лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы 1941 года, за перанясенне вопыту перадавікоў ва ўсе калгасы вобласці, за стопудовыя ўраджаі на ўсёй плошчы зернавых культур і высокія ўраджаі астатніх культур, за суцэльныя ефрэмаўскія звенні, брыгады, калгасы.

П. СЯРГЕЙЧЫК.
ст. агроном віцебскага аблземаддзела.

ПІСЬМЫ Ў КАЛГАС ІМЕНІ ВАЛАДАРСКАГА

МАГІЛЕЎ. (Кар. «Звязды»). Новая прагрэсіўная аплата працы калгаснікаў, уведзеная ў ордэнаносным калгасе імені Валадарскага, Магілеўскага раёна, выклікала жывейшую цікавасць у сельгасарцелях многіх рэспублік і абласцей Савецкага Саюза. (Аб вопыце калгаса імені Валадарскага расказвалася ў газеце «Звязда» за 21 снежня гэтага года).

З далёкага Казахстана, з Варашылаўградскай, Іванаўскай, Днепрапетроўскай і іншых абласцей на імя старшыні калгаса ордэнаносца І. Н. Каракіна паступаюць дзесяткі пісем.

Галоўны аграном Юр'еўскага райземаддзела Днепрапетроўскай вобласці тав. Чумачэнка просіць больш падрабязна расказаць аб вопыце ўвядзення прагрэсіўнай аплаты працы. Старшыня калгаса імені Кірава, Орджанікідзеўскага раёна, Кустанайскай вобласці, тав. Кавалёў дзеліцца вопытам сваёй работы і звяртаецца за парадай да валадарцаў.

Нафта і вайна

...ая сусветная імперыялістыч...ная ...йна ў яе апошняй фазе, калі ваенная матарызацыя значна вырасла, па...казала якое велізарнае значэнне мае ...нафта для ваенных аперацый. Здабыча ...нафты ва ўсім свеце (без Расіі) павялічылася з 47 млн. тон у 1914 г. да ...3,1 ...млн. тон у 1919 годзе, г. зн. больш ...чым ...паўтара раза.

Да пачатку другой імперыялістычнай ...вайны грамадзянская і ваенная матарызацыя ...павялічылася ў параўнанні з 1914 ...годам у дзесяткі разоў. Больш палавіны ...гандлёвага флота капіталістычнага свету ...цяпер працуе на нафтавым паліве, не гаворачы ўжо аб тым, што танаж маторных ...суднаў з 1914 па 1939 год павялічыўся больш чым у 84 разы, а танаж паравых ...суднаў, працуючых на нафтавым паліве, — у 16 разоў.

Ваенна-марскі флот капіталістычных ...краін (агульным водазмяшчэннем каля ... млн. тон) працуе цяпер амаль выключна ...на нафтавым паліве. Лік аўтамабіляў ...у эксплаатацыі за гэты-ж перыяд павялічыўся з 2 млн. да 43 млн. У пачатку першай імперыялістычнай вайны ў кожнай галоўных імперыялістычных краін колькасць самалётаў вылічалася сотнямі. А цяпер у ваюючых імперыялістычных краінах дзесяткі тысяч самалётаў. Моцна ўзрос за гэты перыяд лік танкаў, бранявікоў, аўтамабіляў, мотамеханізаваных сродкаў.

У цяперашняй вайне ваюючым краінам патрэбуецца велізарная колькасць нафты і нафтапрадуктаў. Нафта набыла выключна важнае і рашаючае значэнне.

Таварыш Сталін яшчэ на XV з'ездзе ВКП(б) указваў, што «ваяваць без нафты нельга, а хто мае перавагу ў справе нафты той мае шансы на перамогу ў будучай вайне».

***

Нафта ў капіталістычным свеце размешчана надзвычай няроўнамерна. Даныя аб здабычы нафты, спажыванні нафтапрадуктаў і іх замяніцеляў у асноўных нафтаздабываючых і спажываючых краінах перад пачаткам цяперашняй вайны паказвае, што ва ўсім капіталістычным свеце ў 1938 г. было здабыта 243,3 млн. тон нафты, замяніцеляў нафтапрадуктаў было выпрацавана амаль 10 млн. тон, а спажыванне дасягнула 236,2 млн. тон.

Пад замяніцелямі нафты разумеецца маторнае паліва, якое выпрацоўваецца з натуральнага газа; сінтэтычнае маторнае паліва з каменнага вугалю, вадкаваныя і сціснутыя газы, атрымліваемыя пры гідрыраванні каменнага вугалю і пры вытворчасці кокса і дрэвавага вугалю, каменнавугальныя смолы; бензол, атрымліваемы ў коксахімічнай і газавай вытворчасці, маторны спірт з сельскагаспадарчай сыравіны, з драўніны і т. д.

У заходнім паўшар'і агульная колькасць здабываемай нафты і вырабляемых замяніцеляў значна перавышае размеры спажывання. Доля гэтага паўшар'я ў здабычы нафты і вытворчасці замяніцеляў ва ўсім капіталістычным свеце складае 85,4 проц., а ў спажыванні — 78,4 проц.

Блакіраваная зараз кантынентальная капіталістычная Еўропа, наадварот, спажывае значна больш, чым вырабляе. У перадваенны (1938) год яе спажыванне нафтапрадуктаў і замяніцеляў перавысіла здабычу нафты і вытворчасць замяніцеляў на 17,3 млн. тон. Недастаючая колькасць імпартыравалася з неэўрапейскіх краін, галоўным чынам з ЗША, Венесуэлы, Ірака, Мексікі, Перу, Галандскай Усходняй Індыі, Ірана.

***

Пераважная частка крыніц нафты капіталістычнага свету захвачана двума буйнейшымі імперыялістычнымі дзяржавамі — ЗША і Англіяй — і знаходзіцца пад кантролем некалькіх манапалістычных нафтавых кампаній гэтых дзяржаў. Так, ва ўсёй здабычы нафты капіталістычнага свету доля кампаній, кантраліруемых капіталам ЗША, складае каля 76 проц.; доля кампаній, кантраліруемых англійскім капіталам, — звыш 19 проц.

Іншым імперыялістычным краінам не ўдалося захваціць буйных сусветных крыніц нафты. Доля кампаній, кантраліруемых французскім капіталам, у здабычы нафты ва ўсім капіталістычным свеце склала ў 1938 г. толькі 1,1 проц., а доля кампаній, кантраліруемых італьянскім капіталам, — усяго каля 0,2 проц. Германія і Японія здабываюць у межах сваіх тэрыторый нязначную колькасць нафты.

***

Ваюючыя зараз імперыялістычныя краіны не могуць весці працяглую вайну без значнага прывозу нафты з-за граніцы. Аднак не ўсе замежныя крыніцы снабжэння даступны для іх. Не кожная з ваюючых краін мае ў сябе добра развітую вытворчасць замяніцеляў нафтапрадуктаў. Некаторыя з гэтых краін, як, напрыклад Італія і Японія, не маюць для гэтай вытворчасці дастатковай колькасці асноўнай сыравіны — каменнага вугалю.

У перадваенны (1938) год дзевяць дзесятых усяго германскага імпарта і чатыры пятых усяго італьянскага імпарта нафты прыходзілася на неэўрапейскія краіны. Цяпер неэўрапейскія крыніцы нафты з-за марской і паветранай блакады, ажыццяўляемай Англіяй, сталі недаступнымі не толькі для Германіі і Італіі, але амаль для ўсіх краін кантынентальнай капіталістычнай Еўропы.

Англійская блакада адрэзала Германію амаль ад усіх буйнейшых крыніц нафты капіталістычнага свету. Германія можа імпартыраваць нафту з Румыніі (да 1.560 тыс. тон у год). Германія мае тую перавату перад сваім праціўнікам, што яна параўнаўча добра развіла вытворчасць замяніцеляў нафтапрадуктаў і мае, хоць і нязначную, здабычу нафты ў межах сваёй тэрыторыі ў 1940 годзе яна выразіцца прыблізна ў 1 млн. тон). Вытворчасць замяніцеляў у Германіі, па даных англійскага журнала «Петралеум таймс», вызначаецца для 1940 года ў колькасці 5,5 млн. тон. Такім чынам, мяркуючы па гэтых даных, Германія атрымае ў 1940 годзе вадкага паліва са сваіх унутраных крыніц прыблізна 6,5 мільёна тон, а разам з імпартам з Румыніі — 8 мільёнаў тон, што, аднак, недастаткова для пакрыцця яе гадавой патрэбы ваеннага часу.

Італія здабывае на сваёй тэрыторыі і ў Албаніі нікчэмную колькасць нафты. Слаба развіта ў Італіі і вытворчасць замяніцеляў нафтапрадуктаў (з-за адсутнасці каменнага вугалю). Італія ў цяперашняй вайне можа снабжацца нафтапрадуктамі галоўным чынам з Румыніі, аднак цяпер, ва ўмовах вайны з Грэцыяй, транспартыраванне нафты па марскому шляху моцна затруднена. У асноўным нафта ў Італію дастаўляецца па Дунаю і чыгунках.

З другога боку, і Англія адчувае сур'ёзныя цяжкасці ў снабжэнні нафтай з-за марской і паветранай блакады, ажыццяўляемай Італіяй у Міжземным моры і Германіяй — у Атлантычным акіяне.

Да ўступлення ў вайну Італіі Англія прывозіла румынскую, іракскую, іранскую і бахрэйскую нафту па міжземнаморскаму шляху. Цяпер, калі ваенныя аперацыі разгарнуліся ў зоне Міжземнага мора, прывоз румынскай нафты ў Англію зусім спыніўся. Хайфа (Палестына), якая з'яўляецца асноўным экспартным портам для іракскай нафты, знаходзіцца пад абстрэлам італьянскай авіяцыі. Іранскую і бахрэйскую нафту Англія цяпер не можа без вялікага рыску транспартыраваць праз Суэцкі канал і Міжземнае мора, прыходзіцца вазіць гэту нафту вакол Паўднёвай Афрыкі, што амаль у два разы падаўжае час перавозкі і значна ўдарожае імпартную нафту. Вось чаму асноўную масу нафтапрадуктаў для метраполіі Англія павінна закупаць на амерыканскім рынку. Аднак ва ўмовах марской вайны перавозка нафтапрадуктаў з Амерыкі таксама звязана з сур'ёзнымі небяспекамі.

Перавага Англіі перад іншымі ваюючымі краінамі заключаецца ў тым, што яна мае буйныя нафтавыя крыніцы ў розных частках свету, здабывае там нафту ў вялікіх колькасцях праз кампаніі, кантраліруемыя англійскім капіталам, не кажучы ўжо аб тым, што яна можа атрымліваць нафту і гатовыя нафтапрадукты з ЗША і з іншых краін, дзе нафта здабываецца амерыканскімі нафтавымі кампаніямі. Дзякуючы гэтаму англійскі флот, раскіданы па розных морах і акіянах, не адчувае цяжкасцей у снабжэнні нафтай. Аднак у самой Англіі няма нафты, і вытворчасць замяніцеляў у ёй слаба развіта (каля 0,5 млн. тон у год).

У Японіі спажыванне нафтапрадуктаў перавышае 6 млн. тон. Здабыча-ж нафты ў Японіі і вытворчасць замяніцеляў не дасягаюць і 450 тыс. тон. Для больш значнага развіцця замяніцеляў Японія не мае дастатковай сыравіннай базы. Яе снабжэнне нафтапрадуктамі амаль цалкам залежыць ад закупак і паставак з ЗША і Усходняй Галандскай Індыі, г. зн. ад Англіі.

Прывоз нафты ў Японію з ЗША цяпер затруднены з-за ліцэнзійнай сістэмы на экспарт нафты і нафтапрадуктаў з ЗША ва ўсе краіны. Да таго-ж на экспарт авіяцыйнага маторнага паліва з ЗША ў пазаамерыканскія краіны накладзена эмбарго. Гэтыя мерапрыемствы ЗША, у асаблівасці эмбарго, накіраваны галоўным чынам супроць Японіі.

Гэта, аднак, не перашкодзіла Японіі дабіцца пагаднення з англійскімі і амерыканскімі кампаніямі аб пастаўцы ёй нафты з Галандскай Індыі ў межах каля 25 проц. усёй яе патрэбы ў нафтапрадуктах.

***

У сучаснай вайне парушана нармальнае снабжэнне нафтай не толькі ваюючых, але і многіх нейтральных краін. Гэта выклікана зусім не недастатковасцю сусветнай здабычы нафты, а галоўным чынам тым, што на асноўных марскіх шляхах вядуцца ваенныя аперацыі. Нямалую ролю адыгрываюць таксама ўсё абвастраючыяся супярэчнасці паміж некаторымі нафтавырабляючымі і нафтаспажываючымі краінамі.

Здабыча нафты ва ўсім капіталістычным свеце павялічылася з 243,3 млн. тон у 1938 г. да 254,3 млн. тон у 1939 г., або на 4,5 проц., а ў першым паўгоддзі 1940 г. у параўнанні з першым паўгоддзем 1939 г. — на 8,4 проц. У разліку на павелічэнне збыту нафтапрадуктаў у часе вайны нафтавыя магнаты ЗША павялічылі здабычу нафты: з 164,3 млн. тон у 1938 г. да 171,1 млн. тон у 1939 г., а ў першай палавіне 1940 г. супроць першай палавіны 1939 г. — яшчэ на 10,6 проц.

Аднак разлікі амерыканскіх нафтавых магнатаў на павелічэнне экспарта нафты не апраўдаліся: з-за вайны на моры ўвесь экспарт з ЗША за першыя 11 месяцаў вайны ў параўнанні з экспартам за адпаведны даваенны перыяд зменшыўся на 16,9 проц. У выніку ў ЗША значна ўзраслі запасы сырой нафты, бензіна і газойля.

У Венесуэле, з'яўляючайся самым буйным сусветным экспарцёрам нафты, прышлося нават скараціць здабычу нафты. ЗША і Венесуэла страцілі велізарны рынак збыту — усю кантынентальную капіталістычную Еўропу, цяпер блакіраваную Англіяй.

А. САНТАЛАЎ.

ЗА РУБЯЖОМ

Англа-германская вайна

Зводка германскага камандавання

БЕРЛІН, 26 снежня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае зводку вярхоўнага камандавання германскай арміі.

«У ноч на 25 снежня і на працягу дня 25 снежня не адбылося нічога істотнага».

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 26 снежня. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што ў ноч на 26 снежня германская авіяцыя не праяўляла ніякай актыўнасці. Пачынаючы з 23 снежня, у Лондане не было ні адной паветранай трывогі.

Неафіцыяльнае «перамір'е», якое выразілася ў тым, што ў ноч пад каляды і германская і англійская авіяцыя бяздзейнічала, было парушана ўчора германскімі самалётамі, зрабіўшымі налёт на Аркнейскія астравы і Шатландыю. Збіт адзін непрыяцельскі самалёт, экіпаж якога ўзят у палон.

Ваенныя дзеянні ў Албаніі

АФІНЫ, 26 снежня. (ТАСС). Як афіцыяльна паведамляецца, учора грэчаская армія паспяхова прадаўжала аперацыі мясцовага характару.

Італьянская авіяцыя падвергла 25 снежня бамбардыроўцы горад Корфу, у якім забіта 15 і ранена звыш 30 чалавек з ліку грамадзянскага насельніцтва.

ЛОНДАН, 26 снежня. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, грэчаскія войскі прымусілі праціўніка адступіць у раёне на захад ад ракі Дрыно. У баі захвачаны палонныя, 10 цяжкіх гармат і многа ваенных матэрыялаў. Далей на поўнач грэкі штыкавой атакай занялі некалькі вёсак.

Прыбыўшыя з Італіі падмацаванні праціўніка пакуль не ў стане змяніць абстаноўку.

БЕЛГРАД, 26 снежня. (ТАСС). Як перадае газета «Врэме», грэчаскія войскі прабуюць прасунуцца ўперад у цэнтральнай частцы фронта ля Тэпелене і Клісуры, але сустракаюць упорнае супраціўленне.

Хімара ў выніку жорсткіх баёў, у якіх прымалі ўдзел пяхота, артылерыя і авіяцыя, вельмі зруйнавана.

НЬЮ-ЙОРК, 26 снежня. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Юнайтэд Прэс, грэчаскія войскі прасунуліся на 15 міль да Валоны. Імі заняты 3 вёскі, узята ў палон многа італьянцаў і захвачана вялікая колькасць ваенных матэрыялаў.

Італьянская зводка

РЫМ, 26 снежня. (ТАСС). Агенцтва Стэфані перадае зводку італьянскага камандавання: «На граніцы Кірэнаікі, у раёне Бардыі, адзначаюцца актыўныя дзеянні артылерыі праціўніка і адказны агонь нашай артылерыі. У ноч з 24 на 25 снежня інтэнсіўнай бамбардыроўцы падвергласся адна перадавая база праціўніка. Пашкоджан адзін ваенны карабль. У паўднёвай частцы Кірэнаікі матарызаваныя войскі праціўніка таксама падвергліся ўзмоцненай бамбардыроўцы.

На грэчаскім фронце на розных участках мы адбілі атакі праціўніка, які панёс адчувальныя страты. Намі захвачаны палонныя. Злучэнні бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на марскія базы і партовыя пабудовы праціўніка.

Ва Усходняй Афрыцы, на фронце Судана, адзначалася актыўнасць патрулёў і авіяцыі. Ваенныя лагеры і паходныя калоны праціўніка падвергліся бамбардыроўцы і кулямётнаму абстрэлу. Адзін з нашых самалётаў не вярнуўся на базу. У ноч з 20 на 21 снежня італьянская падводная лодка «Серпентэ» атакавала ў цэнтральнай частцы Міжземнага мора злучэнне караблёў праціўніка. Дзве тарпеды папалі ў лёгкі крэйсер, які, паводле вестак паветранай разведкі, затануў. Падводная лодка «Мечэніга» патапіла ў Атлантычным акіяне два вялікія параходы і тарпедыравала яшчэ адзін параход».

СТАНОВІШЧА Ў РАЁНЕ БАРДЫІ

ЛОНДАН, 26 снежня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, учора ў раёне Бардыі прадаўжалася артылерыйская перастрэлка. Непрыяцельская авіяцыя падвергла бамбардыроўцы скапленні англійскіх войск. Аднак бамбардыроўка аказалася вельмі неэфектыўнай і нанесла толькі нязначныя страты. Па словах агенцтва, узаемадзеянне англійскага ваенна-марскога флота з наземнымі сіламі ля егіпецка-лівійскага ўзбярэжжа ўскладняецца зараз тым, што на адлегласці больш чым 400 міль паміж Александрыяй і Тобрукам няма падыходзячых гаваней для вялікіх караблёў. Нават у найбольш буйныя порты—Мерса-Матрух, Сідзі-Барані і Бардыю—буйныя караблі не могуць увайсці. Адной з найбольш важных задач англійскіх ваенна-марскіх сіл з'яўляецца перакідка неабходнага для войск снабжэння.

Змест дагавора аб дружбе паміж Японіяй і Таі

ТОКІО, 25 снежня. (ТАСС). Агенцтва Домей Цусін перадае змест дагавора аб дружбе паміж Японіяй і Таі, які быў заключан 12 чэрвеня 1940 г. Абмен ратыфікацыйнымі граматамі адбыўся ў Бангкоку 23 снежня.

Дагавор прадугледжвае ўзаемную павагу тэрытарыяльнай цэласнасці, «падтрыманне пастаяннага міру і вечнай дружбы» паміж абодвума краінамі і ўзаемны абмен інфармацыяй па пытаннях, цікавячых абедзве стораны. У выпадку нападу на адну з старон другая старана абавязваецца не аказваць дапамогі і падтрымання нападаючаму.

Дагавор падпісан тэрмінам на пяць год і ўступае ў сілу з дня абмену ратыфікацыйнымі граматамі. Калі ні адна з старон не паведаміць за шэсць месяцаў да сканчэння ўказанага тэрміна дагавора аб жаданні спыніць яго дзеянне, то ён астаецца ў сіле і далей і яго дзеянне спыніцца толькі праз год пасля таго, як адна з старон заявіць аб сваім намеры расторгнуць дагавор.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ. У паўночнай частцы правінцыі Цзянсі кітайскія войскі 21 снежня атакавалі японскі атрад колькаснасцю ў 1 тыс. чалавек, які прасоўваўся ў раёне на паўднёвы ўсход ад Наньчана. Паміж кітайцамі і японцамі завязалася перастрэлка, якая прадаўжалася 10 гадзін. Японцы, панёсшы страты, вымушаны былі адступіць да Наньчана.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ. У паўночнай частцы правінцыі Хэнань кітайскія войскі за апошні час зрабілі рад удалых нападаў на японскія гарнізоны. У ноч на 18 снежня кітайцы атакавалі японскі гарнізон горада Поай. У горадзе ўсю ноч адбывалася вулічная барацьба. Да раніцы кітайцы адыйшлі да сваіх баз.

У розных частках правінцыі Шаньсі адзначаюцца сутычкі мясцовага характару. Кітайскія войскі кантралююць усе важныя праходы ў гарах Жунцяошань.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ. На франтах у правінцыі Гуандун і Гуансі ўстанавілася некаторае зацішша.

Кітайскія партызаны, якія дзейнічаюць на востраве Хайнань, узмацнілі сваю актыўнасць, нападаючы на асобныя пункты, занятыя японцамі. Японцы высылаюць супроць іх карныя экспедыцыі.

26 снежня. (ТАСС).

Прафесар Беларускага лесатэхнічнага інстытута (г. Гомель) доктар сельскагаспадарчых навук І. А. Яхонтаў, які мае 55-гадовы навукова-педагагічны стаж, за падрыхтоўкай да чарговай лекцыі.
Фота А. Шаевіча. (Фотахроніка БЕЛТА).

ПЛЕНУМ ЦС АСОАВІЯХІМА БССР

Учора адбыўся V пленум Цэнтральнага Совета Асоавіяхіма БССР з удзелам кіруючых работнікаў абласных советаў Асоавіяхіма рэспублікі. Пленум заслухаў даклад начальніка аддзела ваеннага абучэння Цэнтральнага Совета тав. Бахірава аб ходзе ваеннага абучэння членаў Асоавіяхіма па новых комплексных праграмах. У сучасны момант па рэспубліцы ў групах, камандах і атрадах Асоавіяхіма займаецца звыш 65 тысяч чалавек. Сетка вучэбных груп пярвічных арганізацый шырыцца з кожным днём.

У спрэчках па дакладу ўдзельнікі пленума падзяліліся вопытам разгортвання ваеннага абучэння і звярнулі ўвагу на істотныя недахопы, перашкаджаючыя паспяховай рабоце вучэбных падраздзяленняў.

Тт. Каралькоў (Баранавічы), Саросін (Брэст) і іншыя падвергнулі рэзкай крытыцы работу Упраўлення снабжэння Цэнтральнага Совета Асоавіяхіма Беларусі, якое не забяспечвае своечасова завоз у раёны неабходных наглядных дапаможнікаў і літаратуры па новых комплексных праграмах.

Пленум адзначыў выключна марудлае разгортванне ваеннай вучобы па новых комплексных праграмах у Брэсцкай і Беластоцкай абласцях. Звернута ўвага на недастатковую дапамогу вучэбна-стралковага цэнтра і стралковых клубаў пярвічным арганізацыям у разгортванні ваеннага абучэння членаў таварыства.

Пленум рашыў у бліжэйшы час правесці адзіны асоавіяхімаўскі дзень, у час якога на агульных сходах членаў таварыства будуць абмеркаваны вынікі работы за 1940 год і намечаны практычныя мерапрыемствы на 1941 год.

Са змястоўнай прамовай на пленуме выступіў загадчык ваеннага аддзела ЦК КП(б)Б тав. Прохараў. Ён спыніўся на бліжэйшых задачах кіруючых работнікаў Асоавіяхіма Беларусі ў справе далейшага, яшчэ больш шырокага разгортвання ваеннага абучэння членаў таварыства па новых комплексных праграмах.

З дакладам аб выкананні задання па збору членскіх асоавіяхімаўскіх узносаў за 11 месяцаў бягучага года выступіў тав. Дрэйзін. Пленум Цэнтральнага Совета Асоав'яхіма вырашыў рад арганізацыйных пытанняў.

ЛЫЖНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ АСОАВІЯХІМАЎЦАЎ

У асоавіяхімаўскіх арганізацыях рэспублікі разгортваецца зараз шырокая падрыхтоўка лыжнікаў. Цэнтральны Совет Асоавіяхіма СССР распрацаваў спецыяльную праграму зімовай падрыхтоўкі членаў Асоавіяхіма, праходзячых ваеннае абучэнне ў групах, камандах і атрадах пярвічных арганізацый таварыства. Праграма разлічана на 35 гадзін. У ёй прадугледжаны дзеянні на лыжах у баявой абстаноўцы адзіночнага байца і падраздзялення ў цэлым.

У азнаменаванне XXIII гадавіны Чырвонай Арміі Цэнтральны Совет Асоавіяхіма СССР з 16 лютага па 3 сакавіка 1941 года праводзіць масавыя ваенна-лыжныя камандныя спаборніцтвы. Яны ставяць сваёй мэтай папулярызаваць сярод членаў Асоавіяхіма і насельніцтва ваенна-лыжную падрыхтоўку, арганізаваць масавую здачу асоавіяхімаўцамі зімовых норм «Гатоў да працы і абароны».

Усе ўдзельнікі спаборніцтваў дзеляцца на 3 катэгорыі. Да першай адносяцца асоавіяхімаўцы-снайперы. Падраздзяленні будуць праходзіць дыстанцыю ў 25 кіламетраў па перасечанай мясцовасці, з іх 2 кіламетры ў процівагазах. На шляху пераходу ўдзельнікі будуць пераадольваць перашкоды, а пасля прыбыцця да фініша мятаць гранаты і страляць з баявых вінтовак на адлегласці 200 метраў.

Да другой катэгорыі адносяцца члены таварыства, здаўшыя нормы на варашылаўскага стралка другой ступені, варашылаўскага конніка другой ступені і парашутыста. Група ў саставе 10 чалавек, прайшоўшы дыстанцыю ў 15 кіламетраў, таксама будзе выконваць практыкаванні па гранатаметанню і стральбе.

Да трэцяй групы адносяцца асоавіяхімаўцы-лётчыкі, планерысты і тэхнікі аэраклубаў. Для іх праграмай прадугледжан марш па перасечанай мясцовасці на 15 кіламетраў і гранатаметанне.

Удзельнічаючы ў спаборніцтвах па чацвёртай групе пройдуць па перасечанай мясцовасці 10 кіламетраў, пасля чаго выканаюць практыкаванне па гранатаметанню.

Да ўдзелу ў спаборніцтвах па пятай групе запрашаюцца члены Асоавіяхіма, здаўшыя нормы «Гатоў да ПВХА» першай ступені. Яны павінны будуць прайсці ў процівагазах 5 кіламетраў па перасечанай мясцовасці.

Весткі, паступіўшыя ў Цэнтральны совет Асоавіяхіма БССР, сведчаць аб тым, што падрыхтоўка да масавых ваенна-лыжных спаборніцтваў разгарнулася шырока ва ўсіх раёнах. У Мінскай вобласці ў спаборніцтва ўключыліся ўсе раённыя і 2 гарадскія советы Асоавіяхіма. Абласны совет Асоавіяхіма выдзеліў спецыяльную групу камандзіраў-інструктараў для дапамогі раённым советам па пытанню падрыхтоўкі і правядзення спаборніцтваў.

Добра рыхтуюцца да спаборніцтваў пярвічныя арганізацыі Асоавіяхіма мінскага радыёзавода, калгаса імені Сталіна, Чырвонаслабодскага раёна, калгаса імені Карла Маркса, Грэскага раёна.

Паспяховае правядзенне ўсесаюзных масавых ваенна-лыжных камандных спаборніцтваў Асоавіяхіма немысліма без актыўнага ўдзелу камсамольскіх і фізкультурных арганізацый. З іх дапамогай Асоав'яхім сустрэне надыходзячую слаўную XXIII гадавіну РСЧА падрыхтоўкай дзесяткаў тысяч байцоў-лыжнікаў — магутнага баявога рэзерва Чырвонай Арміі.

Л. ГОРФІНКЕЛЬ.

Нагярэдадні ўсесаюзнага перапісу жывёлы

ГЛУСК. (Па тэлефону). 1 студзеня 1941 года пачнецца ўсесаюзны перапіс жывёлы. У калгасах і сельсоветах Глускага раёна праходзіць дзейсная падрыхтоўка да перапісу. Ужо закончан падбор шчотчыкаў. Пры сельсоветах і калгасах створана звыш 50 камісій садзейнічання. Добра праводзяць масава-раз'ясняльную работу сярод насельніцтва камісіі садзейнічання Дакольскага і Бярэзаўскага сельсоветаў. Тут амаль па ўсіх населеных пунктах праводзяцца агульныя сходы працоўных, на якіх шырока раз'ясняюцца задачы і значэнне ўсесаюзнага перапісу жывёлы.

С. ШАРАМЕТ.

Гастролі дзяржаўнага хора СССР

Па пуцёўцы Цэнтральнага Дома Чырвонай Арміі (Масква) у часці Заходняй Асобай Ваеннай Акругі для абслугоўвання камандзіраў і байцоў накіраваны лепшыя мастацкія калектывы Масквы, Ленінграда і іншых гарадоў Саюза.

Гэтымі днямі ў размяшчэнне часцей акругі прыбыў дзяржаўны хор СССР пад мастацкім кіраўніцтвам заслужанага артыста рэспублікі ордэнаносца Свешнікава. З вялікай праграмай выступіў хор перад начальствуючым саставам і членамі сем'яў Мінскага гарнізона і штаба Заходняй Асобай Ваеннай Акругі, а таксама перад камандзірамі і байцамі Н-скай авіячасці і інш.

Лекавыя ўстановы ў заходніх абласцях

У заходніх абласцях БССР пабудавана многа новых бальніц, паліклінік, амбулаторый.

За год колькасць бальнічных коек павялічылася больш чым у тры разы. Працуе 127 амбулаторый і паліклінік у горадзе і 261 у вёсцы. У большай частцы раёнаў ёсць дзіцячыя і жаночыя кансультацыі.

240 урачэбных і 265 фельчарскіх участкаў праводзяць вялікую аздараўленчую работу ў сельскіх мясцовасцях. На прадпрыемствах працуе 70 урачэбных і фельчарскіх пунктаў.

З ЗАЛЫ СУДА

Раскрадальнікі социялістычнай маёмасці

ВІЦЕБСК. (Па тэлефону). На працягу трох дзён абласны суд разглядаў справу аб раскраданні тавараў у магазінах Віцебскага промгандлю.

Падсудны Соркін загадваў складам № 8 і па сумяшчэнню быў дырэктарам цэнтральнага універмага. На склад паступаў тавар. Яго прымаў Соркін. У цэнтральны універмаг прысылалі тавар. Прымаў яго той-жа Соркін. Снабжэннем промтаварных магазінаў горада займаўся зноў Соркін. Пры такіх абставінах яму лёгка было ўстанаўліваць адвольныя цэны. Тысячы пакупнікоў пераплачвалі на мануфактуры, абутку, канцылярскіх прыладах, галантарэі.

— Вы самавольна павышалі цэны? — задае пытанне Соркіну суддзя.

— Не, толькі часам павышаў, — адказвае падсудны.

Акты экспертызы, паказанні сведкаў пераканаўча выкрываюць злачынныя махінацыі Соркіна.

У выніку павышэння цэн на складзе ў Соркіна аставалася вялікая колькасць лішкаў тавараў. Іх трэба было рэалізаваць, ператварыць у грошы. Гэта ахвотна рабіла яго саўдзельніца, прадаўшчыца цэнтральнага універмага С. Гольдвасер. За паўгода Соркін прысвоіў тавараў на 18.386 руб.

Абласны суд прыгаварыў Соркіна да 10 год пазбаўлення волі з канфіскацыяй належачай яму маёмасці і паражэннем у правах на 3 гады пасля адбыцця пакарання.

Гольдвасер прыгаворана да двух год пазбаўлення волі.

М. ЖУДРО.

Катанне з горкі на двары дзіцячага сада гомельскага завода імені Кірава.
Фото А. Шаевіча. (Фотахроніка БЕЛТА).

НОВЫЯ КНІГІ

⊙ Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР выпусціла ў свет тры санітарна-асветныя брашуры.

Заслужаны дзеяч навукі М. Ф. Гамалея папулярна расказвае пра адну з самых цяжкіх і пакутлівых хвароб — воспу і вучыць, як усцерагчыся ад захворвання ёю.

С. Я. Аркавін падрабязна напісаў пра заразную хваробу коклюш і пра спосабы барацьбы з ім.

Работа аб тым, як папярэдзіць сыпны тыф, належыць Г. Славіну.

Гэтыя невялікія і танныя брашуры варта прачытаць кожнаму грамадзяніну.

⊙ Выдан на рускай мове зборнік прац першай усесаюзнай канферэнцыі па склероме і прац, прысвечаных 10-годдзю кафедры вуха, горла і носа Беларускага медыцынскага інстытута. Аб'ём кнігі — 22,5 друкаваных аркуша.

Новы журнал на польскай мове

У 1941 годзе ў Маскве пачне выдавацца новы штомесячны літаратурна-мастацкі і грамадска-палітычны журнал на польскай мове «Новыя гарызонты». Журнал выдаецца Саюзам совецкіх пісьменнікаў СССР. Да ўдзелу ў рабоце прыцягваюцца ўсе відныя польскія паэты, празаікі, крытыкі, драматургі, гісторыкі і публіцысты, пражываючыя ў СССР.

Рэдактарам журнала зацверджана вядомая польская пісьменніца, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР Ванда Васілеўская. У састаў рэдкалегіі ўваходзіць таксама польская пісьменніца Янина Бранеўская, пражываючая ў Мінску.

Першы нумар журнала выйдзе ў студзені.

Гросмейстар Левенфіш у Гомелі

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). У Гомель па запрашэнню абласнога шахматнага клуба прыехаў з Ленінграда адзін з мацнейшых совецкіх шахматыстаў гросмейстар Грыгорый Якаўлевіч Левенфіш. 25 снежня т. Левенфіш прачытаў лекцыю аб гісторыі і значэнні шахматнай ігры. Ён прабудзе ў горадзе 4 дні. За гэты час прачытае лекцыю аб 12-м шахматным чэмпіянаце СССР, дасць сеанс адначасовай ігры для старэйшых шахматыстаў горада і правядзе адну кансультацыйную партыю.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

Першы Беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычны тэатр
27 снежня
ДУРА ДЛЯ ІНШЫХ, РАЗУМНАЯ ДЛЯ СЯБЕ
Пачатак у 8.30 веч.

Дзяржаўны Яўрэйскі тэатр БССР
27 снежня
А. КРУМЕР
ШЫДЭХ
Пачатак у 8.30 веч.
Бліжэйшая прэм'ера
ДОС КЛЕЙНЭ МЕНШЭЛЕ

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
«ВРАТАРЬ»

Кінотэатр «Радзіма»
ЯКАЎ СВЕРДЛОЎ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ВЯЛІКІ ВАЛЬС

Кінотэатр «Спартак»
МАЁ КАХАННЕ

У аддзел абʼяў званіце па тэл. 21-399

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
29 і 30 снежня ПРЭМ'ЕРА
ПІКАВАЯ ДАМА
Музыка ЧАЙКОЎСКАГА
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.
Білеты са штампам 27/XII «Пікавая дама» сапраўдны на 29 снежня на прэм'еру «Пікавая дама». Білеты са штампам 29/XII сапраўдны на 30 снежня на спектакль «Пікавая дама».

МІНСКІ АЎТАМОТАКЛУБ АСОАВІЯХІМА
АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР
у аўтамабільную школу
ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ШОФЕРАЎ 3-га КЛАСА
І ПЕРАПАДРЫХТОЎЦЫ з 3-га КЛАСА НА 2-гі КЛАС
з адрывам і без адрыву ад вытворчасці.
Школа прымае асоб як па камандыроўках арганізацый, так і за свой кошт.
УМОВЫ ПРЫЁМУ: паступаючыя праходзяць медагляд у камісіі пры Дзяржаўтаінспекцыі і іспыты ў школе ў аб'ёме 5—6 класаў сярэдняй школы.
Тэрмін навучання 3 месяцы.
Кошт навучання 570 рублёў за падрыхтоўку на 3-і клас і за перападрыхтоўку з 3-га на 2-і — 250 рублёў.
Адначасова аўтамотаклуб заключае дагаворы з арганізацыямі па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы шофераў на 1941 г.
Мінская аўташкола Асоавіяхіма з'яўляецца адной з старых школ па падрыхтоўцы шофераў у Беларусі. Школа існуе 10 год. У школе працуе высокакваліфікаваны педагагічны персанал.
Адрас школы: гор. Мінск, вул. Варашылава, 2 (тэрыторыя швейнай фабрыкі імені Крупскай). Тэлефон 21-383.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ВЫКЛІКАЕ НА ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ
асоб, не здаўшых дзяржаўных экзаменаў у веснавую экзаменацыйную сесію 1940 года.
Дзяржаўныя экзамены адбудуцца з 1 па 15 студзеня 1941 г.
РЭКТАРЫЯТ БДУ.

ТРЭСТ РЭСТАРАНАЎ І КАФЭ
31 снежня
Рыхтуйцеся да сустрэчы новага года
У РЭСТАРАНАХ:
ФАБРЫКА-КУХНЯ Тэл. 24-462 і 25-530
РЭСТАРАН «ЕЎРОПА» Тэл. № 22-321
РЭСТАРАН № 2 Совецкая, 94. Тэл. № 25-588
РЭСТАРАН «БЕЛАРУСЬ»
ДА СУСТРЭЧЫ НОВАГА ГОДА АРГАНІЗУЕ ВЯЛІКІ «БАЛ». З 12 гадзін ночы ТАНЦЫ. Іграе джаз-аркестр. Даведкі па тэлефонах №№ 20-528 і 20-125.
АДКРЫТ ПАПЯРЭДНІ ЗАПІС НА СТОЛІКІ ВА ЎСЕ РЭСТАРАНЫ.
Рэстараны прымаюць таксама заказы на арганізацыю сустрэч, сямейных вечароў і т. д.
ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР КУЛІНАРНЫХ, КАНДЫТАРСКІХ І ВІННА-ВОДАЧНЫХ ВЫРАБАЎ.

БЕЛМАЛАКОТРЭСТУ
для работы ў апараце трэста
ПАТРАБУЮЦЦА:
БУХГАЛТАР-РЭВІЗОР,
СТАРШЫ БУХГАЛТАР,
ПЛАНАВІК,
МАШЫНІСТКА,
КАСІР-КАРТАТЭКАР;
для заходніх абласцей:
ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ гормолзаводаў,
ПЛАНАВІКІ.
З прапановамі звяртацца па адрасу: гор. Мінск, Няміга, 11, Белмалакотрэст. Тэлефон № 25-560.

БЕЛКАНТОРЫ «ЗАГОТСЕНА»
ПАТРАБУЕЦЦА
на пастаянную работу
МАШЫНІСТКА.
Звяртацца: вул. Максіма Горкага, 9. Тэлефон 24-731.

Патрэбзен пакой
АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ.
Званіць па тэлефону 21-85 з 10 да 2 гадзін дня.

На падставе пастановы прэзідыума Мінгарсовета ад 16/V—1939 г. за № 12
УСТАНОВЫ, ПРАДПРЫЕМСТВЫ, АРГАНІЗАЦЫІ І ПРЫВАТНЫЯ АСОБЫ,
ЯКІЯ ЗАЙМАЮЦЬ ЗЯМЕЛЬНЫЯ ЎЧАСТКІ
на гор. Мінску ПАД БАЗЫ, СКЛАДЫ, ГАРАЖЫ, КОНПЫЯ ПАРКІ, ЛАРКІ, ПАЛАТКІ, ПАВІЛЬЁНЫ і інш.
АБАВЯЗАНЫ з 1 студзеня па 1 лютага 1941 г.
ЗАКЛЮЧЫЦЬ І ПЕРАЗАКЛЮЧЫЦЬ З АРЭНДНАЙ ГРУПАЙ МІНГОРКОМГАСА ДАГАВОРЫ на арэнду тых участкаў на 1941 год.
АДРАС: пл. Свабоды, 2, Арэндная група Мінгоркомгаса.

ПРАГРАМА РАДЫЁПЕРАДАЧ

Станцыя РВ—10

28 СНЕЖНЯ, СУБОТА

00.07—Эстрадны канцэрт. 11.15—Перадача аддзела партыйнай прапаганды. 17.05—Перадача для дзяцей — «Жыццё школы». 17.15—Перадача для дашкольнікаў. Дзіцячая опера Грэчанінава — «Мышкін церамок». 17.30—Літмуперадача. Тургенеў — «Пеўцы». 18.15—Канцэрт з твораў совецкіх кампазітараў. 19.30—Камерны канцэрт з твораў Шасона. 20.15—Кансультацыя ў дапамогу вывучаючым марксізм-ленінізм. «Утварэнне III Інтэрнацыянала». 20.45—Артыкул акадэміка Філатава: «Аптычная перасадка рагавіцы і лячэбная перасадка тканін». 21.05—Літмузперадача. Шаўчэнка — «Гайдамакі». 21.45—Заключны канцэрт дэкады совецкай музыкі.

29 СНЕЖНЯ, НЯДЗЕЛЯ

00.07—Эстрадны канцэрт. 10.00—Перадача ... Лекцыя кандыдата гістарычных навук БССР дацэнта Пʼянкова — «Паходжанне беларускай народнасці». 21.05—Папулярны канцэрт.

30 СНЕЖНЯ, ПАНЯДЗЕЛАК

00.07—Канцэрт. 11.00—Лекцыя ў дапамогу вывучаючым марксізм-ленінізм: «Ленін і Сталін аб социялістычнай арганізацыі і дысцыпліне працы». 17.05—Перадача для піянераў і старшых школьнікаў. Радыёп'еса Барто і Зялёнай — «Асобнае знаёмства». 17.45—Музычны антракт. 18.15—Канцэрт украінскай народнай песні і пляскі. 19.30—Урыўкі з оперы Дэліба — «Лакмэ». 20.15—Артыкул. «Ленінска-сталінскі план электрыфікацыі СССР». 20.45—Артыкул. «Аб рэканструкцыі горада Мінска». Абменная радыёперадача Мінск—Кіеў, прысвечаная сустрэчы Новага года.

31 СНЕЖНЯ, АЎТОРАК

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА Мінск, Совецкая 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 20-000 (камутатар) дадатковы — ... сакратара — 2-24-12. Сакратарыята — 2-39-55. Аддзелаў: заг. партыйнага аддзела — 2-18-46. Літработнікаў — 2-13-56. Заг. аддзела прапаганды ... школаў, ваенна-фізкультурнай рабоце — 2-18-85. Унутранай інфармацыі — 2-13-60. Аддзела рабселькораў і пісем працоўных — 2-08-44 ...